

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра публічного управління та адміністрування

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на тему:
**ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО
САМОВРЯДУВАННЯ У СФЕРІ ПОЧАТКОВОЇ МІСТЕЦЬКОЇ
ОСВІТИ**

Студентки 2 курсу 5мз групи,
спеціальності 281 «Публічне
управління та адміністрування»,
спеціалізації «Публічне
управління та адміністрування»

(підпис студентки)

Блаженко
Ганни
Олександрівни

Науковий керівник
канд. екон. наук,
доцент

(підпис керівника)

Лазебна
Ірина
Василівна

Гарант освітньої програми
канд. екон. наук,
доцент

(підпис гаранта)

Дьяченко
Ольга
Володимирівна

Київ 2021

Київський національний торговельно-економічний університет

Факультет економіки, менеджменту та психології
Кафедра публічного управління та адміністрування
Освітній ступінь: магістр
Спеціальність: публічне управління та адміністрування
Спеціалізація: публічне управління та адміністрування

Затверджую

Зав. кафедри _____

«20» січня 2021 р.

Завдання на випускню кваліфікаційну роботу (проект) студентці

Блаженко Ганні Олександрівні

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи (проекту): «Організація роботи органів місцевого самоврядування у сфері початкової мистецької освіти»

Затверджена наказом ректора від «28» грудня 2020 р. № 3940

2. Строк здачі студентом закінченої роботи (проекту): 22.10.2021

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи (проекту)

Мета роботи (проекту): написання випускної кваліфікаційної роботи полягає в обґрунтуванні шляхів удосконалення організації роботи органів місцевого самоврядування у сфері початкової мистецької освіти на основі визначення теоретико-методичних засад формування та реалізації державної політики у цій сфері державного управління.

Об'єкт дослідження: процес організації роботи органів місцевого самоврядування у сфері початкової мистецької освіти

Предмет дослідження: теоретико-методичні засади та практичні аспекти організації роботи органів місцевого самоврядування у сфері початкової мистецької освіти

4. Зміст випускної кваліфікаційної роботи (проекту) (перелік питань за кожним розділом):

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У СФЕРІ ПОЧАТКОВОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

1.1. Сутність та цілі організації роботи органів місцевого самоврядування у сфері початкової мистецької освіти

1.2. Нормативно-правові засади організації роботи органів місцевого самоврядування у сфері початкової мистецької освіти

РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У СФЕРІ ПОЧАТКОВОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ ДЕСНЯНСЬКОГО РАЙОНУ М. КИЄВА

2.1. Стан та основні проблеми організації роботи органів місцевого самоврядування у сфері початкової мистецької освіти Деснянського району м. Києва

2.2. Аналіз результативності організації роботи органів місцевого самоврядування у сфері початкової мистецької освіти Деснянського району м. Києва

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У СФЕРІ ПОЧАТКОВОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ ДЕСНЯНСЬКОГО РАЙОНУ М. КИЄВА

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

5. Календарний план виконання роботи (проекту)

№ пор	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи (проекту)	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1	Визначення напрямку дослідження та затвердження теми випускної кваліфікаційної роботи	до 13.11.2020	13.11.2020
2	Затвердження плану та завдання випускної кваліфікаційної роботи	до 20.01.2021	20.01.2021
3	Представлення на рецензування науковому керівнику рукопису першого розділу випускної кваліфікаційної роботи	до 16.04.2021	16.04.2021
4	Представлення на рецензування науковому керівнику рукопису другого розділу випускної кваліфікаційної роботи	до 14.06.2021	14.06.2021
5	Представлення на рецензування науковому керівнику рукопису третього розділу випускної кваліфікаційної роботи	06.09.2021	06.09.2021
6	Представлення закінченої випускної кваліфікаційної роботи на кафедрі	до 22.10.2021	22.10.2021
7	Проведення попереднього захисту випускних кваліфікаційних робіт	25.10-05.11.2021	25.10-05.11.2021

8	Зовнішнє рецензування ВКР	08.11- 12.11.2021	08.11- 12.11.2021
9	Подача роботи завідуючому кафедри	15.11- 19.11.2021	15.11- 19.11.2021
10	Захист випускної кваліфікаційної роботи	За графіком	За графіком

6. Дата видачі завдання «20» січня 2021 р.

7. Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи (проекту)
Лазєбна І.В.

(прізвище, ініціали, підпис)

8. Керівник проектної групи (гарант освітньої програми) Дьяченко О.В.

9. Завдання прийняла до виконання студентка: Блаженко Г.О.

(прізвище, ініціали, підпис)

10. Відгук наукового керівника випускної кваліфікаційної роботи (проекту):

Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи (проекту)

(підпис, дата)

Відмітка про попередній захист Дьяченко Ольга Володимирівна

(підпис, дата)

11. Висновок про випускню кваліфікаційну роботу (проект):

Випускна кваліфікаційна робота (проект) студентки Блаженко Г.О.

(прізвище, ініціали)

може бути допущена до захисту екзаменаційній комісії.

Керівник проектної групи (гарант освітньої програми): Дьяченко О.В.

(підпис)

Завідувач кафедри: Новікова Н.Л.

(підпис)

«19» листопада 2021 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У СФЕРІ ПОЧАТКОВОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ	6
1.1. Сутність та цілі організації роботи органів місцевого самоврядування у сфері початкової мистецької освіти	6
1.2. Нормативно-правові засади організації роботи органів місцевого самоврядування у сфері початкової мистецької освіти	11
РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У СФЕРІ ПОЧАТКОВОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ ДЕСНЯНСЬКОГО РАЙОНУ М. КИЄВА	22
2.1. Стан та основні проблеми організації роботи органів місцевого самоврядування у сфері початкової мистецької освіти Деснянського району м. Києва	22
2.2. Аналіз результативності організації роботи органів місцевого самоврядування у сфері початкової мистецької освіти Деснянського району м. Києва	27
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У СФЕРІ ПОЧАТКОВОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ ДЕСНЯНСЬКОГО РАЙОНУ М. КИЄВА	39
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	49
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	53
ДОДАТКИ	58

ВСТУП

Актуальність дослідження. Початкова мистецька освіта є складовою гармонійного розвитку дитини, що підтверджується включення у навчальні плани дошкільної та шкільної освіти предметів мистецького та естетичного спрямування. Проте кількість відведених годин на вивчення цих предметів вкрай мала і дозволяє у дітей сформувати лише загальні уявлення про цю сферу знань. Поглибити ці знання можливо тільки у формі позашкільної освіти.

Позашкільна освіта мистецького профілю в Україні не є обов'язковою, проте великий попит серед населення щодо можливості отримати цю освіту та досить розгалужена система державних (комунальних) навчальних закладів мистецького спрямування у містах зумовили необхідність виділення цієї сфери у окремий об'єкт державного управління.

Дослідженню проблем впровадження мистецької освіти у структуру загальної освіти приділяється увага в дослідженнях І. Зязюна, О. Огієнко, Г. Падалки, О. Рудницької, Л. Кравченко, Т. Десяткова, В. Орлова, О. Олексюк, Н. Ничкало, О. Щолокової. Серед сучасних дослідників, що обґрунтовували засади державного управління мистецькою освітою слід виділити А. Бондаренко, В. Кулик, О. Івасюк, О. Комаровська, Т. Колос, С. Волков. Зазначені науковці зробили багатогранне теоретичне обґрунтування місця мистецької освіти у загальній системі освіти та методів державного управління мистецькою освітою. Проте специфіка початкової мистецької освіти в державному управлінні практично не розглядалася. Тому в сучасних умовах реформування системи освіти України, в т.ч. і початкової мистецької освіти, досліджувана проблематика набуває великої актуальності.

Мета написання випускної кваліфікаційної роботи полягає в обґрунтуванні шляхів удосконалення організації роботи органів місцевого самоврядування у сфері початкової мистецької освіти на основі визначення теоретико-методичних засад формування та реалізації державної політики у цій сфері державного управління.

У відповідності до поставленої мети під час написання випускної кваліфікаційної роботи повинні бути вирішені такі *завдання*:

- визначити сутність та цілі організації роботи органів місцевого самоврядування у сфері початкової мистецької освіти;
- охарактеризувати нормативно-правові засади функціонування системи початкової мистецької освіти в Україні
- дослідити стан та основні проблеми організації роботи органів місцевого самоврядування у сфері початкової мистецької освіти окремої територіальної громади
- проаналізувати результативність організації роботи органів місцевого самоврядування у сфері початкової мистецької освіти окремої територіальної громади
- визначити шляхи удосконалення організації роботи органів місцевого самоврядування у сфері початкової мистецької освіти окремої територіальної громади

Об'єктом дослідження виступає процес організації роботи органів місцевого самоврядування у сфері початкової мистецької освіти.

Предметом дослідження є теоретико-методичні засади та практичні аспекти організації роботи органів місцевого самоврядування у сфері початкової мистецької освіти.

Теоретичною і методологічною базою дослідження стали роботи сучасних вчених з питань розвитку та реформування мистецької освіти, нормативно-законодавчі акти органів влади України. *Інформаційною базою* для здійснення аналізу та розробки рекомендацій щодо покращення організації роботи органів місцевого самоврядування слугувала звітність Управління культури Деснянської районної у м. Києві державної адміністрації, звітність закладів початкової мистецької освіти Деснянського району м. Києва, матеріали Головного управління статистики м. Києва та публічні аналітичні матеріали щодо реформування початкової мистецької освіти в Україні.

Емпіричною базою дослідження є Управління культури Деснянської районної у м. Києві державної адміністрації, у підпорядкуванні якої є 3 заклади початкової мистецької освіти (дитяча музична школа №24 Деснянського району м. Києва, дитяча школа мистецтв № 3 Деснянського району м. Києва, школа мистецтв Деснянського району міста Києва імені М.Д. Леонтовича).

Практичне значення результатів дослідження полягає в тому, що запропоновані шляхи удосконалення організації роботи органів місцевого самоврядування у сфері початкової мистецької освіти дозволяють оптимізувати окремі аспекти державного управління у цій сфері, які можуть бути використані в процесі реформування сфери початкової мистецької освіти.

Структура та обсяг роботи. Роботу викладено на 50 сторінках друкованого тексту, що включає 6 таблиць, 6 рисунків, 3 додатки. Список використаних джерел складається з 49 найменувань.

Апробація результатів. Основні положення та результати наукового дослідження було викладено у статті: Блаженко Г. Державна політика у сфері початкової мистецької освіти // Публічне управління та адміністрування в умовах сучасних трансформацій : зб. наук. ст. студ. / відп. ред. Н. Новікова. - К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2020. - 251 с. (С. 33 - 39).

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У СФЕРІ ПОЧАТКОВОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

1.1. Сутність та цілі організації роботи органів місцевого самоврядування у сфері початкової мистецької освіти

Всі 30 років своєї незалежності Україна перебуває у постійному процесі реформування системи державного управління від командно-адміністративної до демократичної моделі. Незважаючи на періоди спроб централізації державної влади, загалом, на сьогодні, намітився тренд наближення до «європейської» моделі державного управління, однією з відмінностей якої є автономія органів місцевого самоврядування у прийнятті рішень, що стосуються вирішення завдань місцевих громад.

Серед основних сфер відповідальності місцевих громад, у відповідності до реформи децентралізації державного управління, є забезпечення розвитку культури та спеціалізованої освіти [26]. У зв'язку з цим постає проблема необхідності реформування системи організації початкової мистецької освіти у відповідності до сучасних вимог.

Нажаль, незважаючи на актуальність та багатогранність системи початкової мистецької освіти, розгляд теоретико-методологічних аспектів її організації сучасними науковцями фактично відсутній. Сучасні дослідження акцентують увагу більше на загальних проблемах державного управління або проблемах реформування місцевого самоврядування, а останніми роками активно досліджуються проблеми реформування освіти загалом. Тому існує необхідність сформулювати зміст організації роботи органів місцевого самоврядування у сфері початкової мистецької освіти, визначити її цілі та механізм здійснення. При цьому, з урахуванням відсутності досліджень у цьому напрямку, будемо відштовхуватися від змісту організації як функції державного управління.

Аналіз сучасних джерел щодо характеристики функцій державного управління [15, 22, 23, 35, 40] дозволяє виділити два підходи до трактування змісту організаційної функції: інституційного та процесного.

Інституційний підхід акцентує увагу на необхідності усунення протиріч в системі управління та забезпечення виконавської дисципліни.

З цієї точки зору функція організації представляє собою формування або визначення організаційних структур, їх підрозділів та відповідальних осіб, що забезпечуватимуть розвиток та реалізацію окремих програм і планів за певним напрямом управління [25, 35, 40].

В теорії державного управління організація належить до загальних функцій, змістом якої є побудова системи органів управління, які в найкоротший час та з найефективнішими затратами зусиль, здатні виконувати покладені на них завдання. Це проявляється в створенні, ліквідації та реорганізації органів управління, підприємств, установ та організацій, а також у розробленні положень щодо зазначених структур та встановленні зв'язків між ними. Система, принципи побудови, повноваження, взаємозв'язок між окремими органами управління визначаються в окремих законах та підзаконних актах, які регулюють правовий статус таких органів [15].

Інституціональний підхід в організації роботи органів місцевого самоврядування в сфері початкової мистецької освіти є дуже актуальним, оскільки ця сфера знаходиться на перетині двох напрямів державного управління: управління розвитком культури та управління освітою. Це зумовлює наявність проблем підпорядкованості цієї сфери, її підзвітності та відповідальності за стан її розвитку. В Україні уся система мистецької освіти донедавна мала відомче підпорядкування, тобто діяльність навчальних закладів цієї системи регулювалася міністерством культури і зміни, які відбувалися в системі освіти загалом практично ніяк не позначалися на мистецькій освіті загалом, та початковій мистецькій освіті, зокрема. Можна стверджувати, що система початкової мистецької освіти практично не зазнавала змін за весь час незалежності країни.

З 2017 року уся система освіти перебуває у стані реформування, торкнулось це і системи початкової мистецької освіти. Час від часу відбуваються спроби перепідпорядкувати заклади, що забезпечують цю освіту, міністерству освіти та науки, що зумовлює певний деструктивізм у роботі державних органів, зменшує їх вмотивованість.

Процесний підхід до характеристики організації, як функції управління, звертає увагу на її необхідності в процесі забезпечення ефективності виконання покладених на окремого працівника завдань. З цієї позиції організація представляє собою процес встановлення умов та порядку функціонування постійних та тимчасових зв'язків в процесі реалізації окремих завдань керуючої системи [4, 22, 23]. Такий підхід дозволяє акцентувати увагу на практичних аспектах організації матеріально-технічного, фінансового та кадрового забезпечення керуючої системи, організації обліку і контролю.

З позиції процесного підходу сфера початкової мистецької освіти має низку особливостей:

- заклади початкової мистецької освіти мають переважно комунальну власність, тобто обов'язок здійснювати їх матеріально-технічне та фінансове забезпечення лежить на органах місцевого самоврядування;
- хоча за розвиток системи початкової мистецької освіти відповідають органи місцевого самоврядування, проте цілі, напрями та програми цього розвитку визначаються в межах відповідної державної політики;
- початкова мистецька освіта не є обов'язковою, тому бюджети розвитку цієї сфери зазвичай формуються за залишковим принципом;
- в Україні склалася певна «традиція» використання сфери початкової мистецької освіти як місця працевлаштування за сумісництвом культурних діячів, які не є фаховими викладачами, особливо щодо роботи з дітьми.

Інституційний та процесний підхід до характеристики змісту організації, як функції управління, не є суперечливими і доповнюють один одного. Таким чином, узагальнено зміст організації роботи органів місцевого самоврядування у сфері

початкової мистецької освіти полягає у формуванні умов реалізації державної політики у цій сфері на рівні територіальних громад шляхом створення у складі місцевих органів влади відповідних організаційних структур та взаємозв'язків між ними із необхідними для досягнення поставлених перед ними завданнями ресурсами.

Цілі організації роботи органів місцевого самоврядування повинні виходити з цілей мистецької освіти.

Традиційним підходом до визначення мети мистецької освіти є формування етичних і гуманістичних цінностей через індивідуальне навчання учнів бачити прекрасне в усій його цілісності [24]. Такий підхід акцентується тільки на формуванні цінностей в процесі навчання, на передачі знань від учителя до учня, що суперечить сучасним концепціям до освіти, які орієнтовані на співпрацю учня та учителя, на багатогранний розвиток його особистості.

На думку О. Половіної, головною метою мистецької освіти є насамперед гармонійний розвиток особистості, формування ціннісного ставлення до краси, загальної культури, що є основою моральності, а також творчого підходу до життя [30].

Схожу мету визначено у Концепції художньо-естетичного виховання учнів у загальноосвітніх навчальних закладах: «Мета художньо-естетичного виховання полягає в тому, щоб у процесі сприймання, інтерпретації творів мистецтва і практичної художньо-творчої діяльності формувати в учнів особистісно-ціннісне ставлення до дійсності та мистецтва, розвивати естетичну свідомість, загальнокультурну і художню компетентність, здатність до самореалізації, потребу в духовному самовдосконаленні» [14].

Зазначений підхід до мети мистецької освіти, на нашу думку, також є вузьким, оскільки характеризує її вплив тільки на розвиток особистості – здобувача цієї освіти, в той час як вплив цієї освіти на суспільство не знаходить свого відображення.

У сучасних наукових джерелах підкреслюється низка позитивних характеристик наявності позашкільних закладів початкової мистецької освіти.

По-перше, навчання мистецтву у позашкільний час дає можливість обмежити вплив на психіку дітей «вулиці», що є фактором зменшення дитячої злочинності. По-друге, мистецька освіта є елементом патріотичного виховання молоді, оскільки вчить любити рідну культуру. По-третє, мистецька освіта за рахунок емоційної її складової сприяє формуванню у людини емпатії, тобто здатності до співпереживання, що є дуже актуально в умовах все більшого впливу на дитячу психіку інтернет-контенту. По-четверте, більш гармонійний розвиток особистості дає більше можливостей до самореалізації особистості, що збільшує кількість щасливих людей у суспільстві. По-п'яте, набуття творчого досвіду в процесі мистецької освіти стимулює розвиток креативності, прагнення до самовдосконалення, до нових творчих відкриттів, що у майбутньому сприятиме формуванню інноваційного типу економіки. По-шосте, мистецька освіта є ефективним інструментом інклюзивної освіти, що забезпечує кращу соціалізацію дітей із фізичними та розумовими порушеннями.

Таким чином, головну мету організації роботи органів місцевого самоврядування у сфері початкової мистецької освіти необхідно визначити наступним чином: шляхом забезпечення культурного розвитку дітей сформувати фундамент гармонізації майбутнього розвитку громади.

Головна мета може бути конкретизована низкою цілей:

- популяризувати початкову мистецьку освіту в громаді;
- покращити доступність початкової мистецької освіти для мешканців громади, як з фінансової, так і територіальної (транспортної) точки зору;
- впроваджувати в закладах початкової мистецької освіти програм інклюзивної освіти;
- підвищити якість початкової мистецької освіти шляхом покращення матеріально-технічної бази закладів цієї освіти, підвищення кваліфікації вчителів;
- підтримувати творчий розвиток учнів мистецьких шкіл шляхом запрошення їх до участі у різних святкових заходах, фінансування участі талановитих дітей у конкурсах та фестивалях національного та міжнародного рівнів.

Реалізація зазначених цілей має стратегічний для розвитку громади характер і вимагає постійної координації різних функцій органів місцевого самоврядування. Це обумовлює виокремлення у їх складі спеціаліста, а в деяких випадках і підрозділу в межах управління культури у складі виконавчого органу місцевого самоврядування.

1.2. Нормативно-правові засади організації роботи органів місцевого самоврядування у сфері початкової мистецької освіти

Розвиток суспільних відносин, як довела практика, неможливий без нормативно-правового регулювання усіх їх складових. Саме нормативно-правове регулювання забезпечує упорядкованість, організованість, безпечність та прогнозованість зв'язків та взаємодій між людьми.

Вищим законодавчим актом, на якому базується нормативно-правове забезпечення початкової мистецької освіти, є Конституція України. Так, стаття 23 Конституції гарантує право кожної людини на вільний розвиток своєї особистості, статтею 53 гарантується право на освіту та її доступність, у статті 54 гарантується свобода художньої творчості [12].

Особливістю нормативно-правового регулювання початкової мистецької освіти є її належність до двох сфер управління: управління освітою та управління культурою. Тому основні регулятивні засади організації системи початкової мистецької визначаються і освітнім законодавством, і законодавством у сфері культури. Також, у контексті дослідження, складовою нормативно-правового регулювання початкової мистецької освіти є функції окремих органів державної влади у цій сфері державного управління.

Графічно місце нормативно-правових засад функціонування системи початкової мистецької освіти в системі законодавства України можна побачити на рис. 1.1.

Суспільні відносини, що виникають у процесі реалізації конституційного

права людини на освіту, прав та обов'язків фізичних і юридичних осіб, які беруть участь у реалізації цього права регулюються законом України «Про освіту» [38]. Цим законом визначено місце мистецької освіти в системі освіти України, охарактеризовано її рівні. Так, мистецька освіта розглядається як складова спеціалізованої освіти, яка може здобуватися в рамках формальної, неформальної, інформальної освіти, спрямована на здобуття компетентностей у відповідній сфері професійної діяльності під час навчання у безперервному інтегрованому освітньому процесі на кількох або всіх рівнях освіти та потребує раннього виявлення і розвитку індивідуальних здібностей [38].

Рис. 1.1. Місце нормативно-правових засад організації роботи органів місцевого самоврядування у сфері початкової мистецької освіти

Джерело: розроблено автором

Мистецька освіта, за цим законом, передбачає здобуття спеціальних здібностей, естетичного досвіду і ціннісних орієнтацій у процесі активної мистецької діяльності, набуття особою комплексу професійних, у тому числі виконавських, компетентностей та спрямована на професійну художньо-творчу самореалізацію особистості і отримання кваліфікацій у різних видах

мистецтва. Мистецька освіта включає: початкову, профільну, фахову передвищу та вищу мистецьку освіту [38].

Початкова мистецька освіта здобувається одночасно з початковою та/або базовою середньою освітою і полягає в набутті здобувачем компетентностей початкового рівня в обраному виді мистецтва [38].

У Законі України «Про позашкільну освіту» конкретизуються положення Закону України «Про освіту», визначаються форми та види позашкільної освіти, умови організації навчально-виховного процесу в закладах позашкільної освіти (специфічні структурні підрозділи, відділи, відділення; окремий порядок набору навчальних груп; встановлення суми плати за навчання в закладах позашкільної освіти, здійснення навчальної діяльності на основі типових навчальних планів і програм, що затверджуються центральним спеціально уповноваженим органом державної влади). У сфері початкової мистецької освіти визначено основну форму її здійснення – функціонування мистецьких шкіл. У відповідності до статті 1 цього закону, мистецька школа - заклад спеціалізованої мистецької освіти: музична, художня, хореографічна, хорова, школа мистецтв тощо, який надає початкову мистецьку освіту [39].

Законодавство у сфері позашкільної освіти також визначає засади державної політики у цій сфері, які поширюються і на початкову мистецьку освіту, як її складову. У зв'язку з цим можна виокремити наступні нормативно-правові засади регулювання цієї сфери:

- державна політика у сфері початкової музичної освіти (стаття 9 Закону) здійснюється на наступних принципах: доступності цієї освіти; фінансування закладів цієї освіти відповідно до їх структури; добровільності вибору типів закладів цієї освіти та форм позашкільного навчання і видів діяльності; науковості; світського характеру освіти у державних і комунальних закладах, правового і соціального захисту вихованців, учнів і слухачів в їх прагненні до вільного, різнобічного розвитку особистості;
- державна політика у сфері початкової мистецької освіти спрямована на: створення умов для здобуття вихованцями, учнями і слухачами початкової

мистецької освіти; збереження та розвиток мережі державних та комунальних закладів початкової мистецької освіти ; створення належних умов для здобуття початкової мистецької освіти особами з особливими освітніми потребами; координацію зусиль органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій, об'єднань громадян та сім'ї на подальше становлення і розвиток початкової мистецької освіти;

- державними органами управління початковою мистецькою освітою є центральні та місцеві органи виконавчої влади;
- державний контроль за діяльністю початкових мистецьких освітніх закладів проводиться у формі атестації педагогічних працівників, яка проводиться раз на п'ять років у порядку, встановленому Міністерством культури України [39].

Законодавство та нормативно-правові акти у сфері державного управління освітою також регулюють питання педагогічного навантаження, оплати праці, відпусток та інших соціальних гарантій педагогічним працівникам початкових мистецьких шкіл.

З 2018 року в результаті реформи освіти та реформи децентралізації початкова мистецька освіта перебуває у стані реформування. Першим етапом реформування було розроблення Концепції сучасної мистецької школи [13], в якій було окреслено місце мистецької освіти у суспільному розвитку, її стан, головні проблеми розвитку, запропонована нова модель, яка зорієнтована на реформування саме початкової мистецької освіти та визначено шляхи реалізації концепції.

Мета Концепції сучасної мистецької школи полягає в акумулюванні ідей для подальшого розвитку початкової мистецької освіти в умовах освітньої реформи та децентралізації, реалізація яких дозволить досягти наступних завдань:

- відновити та підсилити роль початкової мистецької освіти в житті українського суспільства;
- розвинути досягнення і надати нові можливості для мистецьких шкіл у сучасних умовах;

- підвищити якість початкової мистецької освіти в мистецьких школах;
- розширити доступність початкової мистецької освіти для громадян України, незалежно від віку та місця проживання, в тому числі і для громадян з особливими потребами [13].

В процесі реалізації Концепції було розроблено Положення про мистецьку школу, яке визначає організаційно-правові засади їх функціонування, система управління школою, учасники мистецького процесу, організація навчального процесу в мистецькій школі, фінансове забезпечення та матеріально-технічна база діяльності цих закладів. Положенням регламентовано, що навчальний процес у мистецьких школах здійснюється за типовими планами і програмами, затвердженими спеціально для цього типу навчальних закладів. Типові навчальні плани визначають державний стандарт початкової спеціальної мистецької освіти і встановлюють вимоги до змісту й обсягу освітньої підготовки учнів. Окрім того, типові навчальні плани визначають строки здобуття початкової мистецької освіти, умови можливої зміни кількості годин на вивчення предметів, формування груп для вивчення групових дисциплін та їх кількісний склад. Революційним для мистецької освіти в Положенні було виокремлення освітніх програм елементарного, середнього (базового) та/або поглибленого підрівнів початкової мистецької освіти та за загальним мистецьким та/або початковим професійним спрямуваннями [33].

Уточнення змісту та вимог до учнів окремих підрівнів мистецької освіти здійснено у Методичних рекомендаціях з розроблення освітніх програм для мистецьких шкіл, де визначено наступне:

- головна мета елементарного підрівня підготовки – ознайомлення учнів з різними видами мистецтва та надання елементарних знань з предметів за обраним напрямком (музичне мистецтво, образотворче/декоративне мистецтво, хореографічне/циркове мистецтво). Навчання відбувається паралельно з 1-4 класами у загальноосвітній школі;
- метою середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти є її диференціювання та надання можливості учню обирати між поглибленим

вивченням мистецьких предметів з подальшою можливістю продовження професійного мистецького навчання чи здобуванням початкової мистецької освіти за спрощеною програмою. До напрямів підготовки додаються ще театральне мистецтво та кіно-, телемистецтво / мультимедіа. Термін навчання – 4-5 років, паралельно з 5 (6) – 9 класами загальноосвітньої школи.

- головною метою поглибленого підрівня початкової мистецької освіти є надання можливості учням, які обрали для себе початковий професійний підрівень під час навчання на базовому підрівні початкової мистецької освіти, продовжити професійне навчання паралельно з закінченням загальноосвітньої школи. Програма навчання на цьому підрівні розрахована на 2-3 роки, а напрями підготовки співпадають із попереднім підрівнем початкової мистецької освіти [17].

Ще одним напрямом реформування початкової мистецької освіти стало впровадження нової системи атестації педагогічних працівників. Реформування системи атестації вчителів мистецьких шкіл спрямовано на усунення кастовості, стимулювання підвищення кваліфікації, поглиблення зв'язку вчитель-учень та школа-батьки шляхом встановлення чітких, кількісних всеосяжних показників оцінювання їх діяльності. На підставі Типового положення про атестацію педагогічних працівників України введено в дію Положення про атестацію педагогічних працівників навчальних закладів (установ) освіти сфери культури. Положенням, зокрема, встановлені порядок створення, склад та повноваження атестаційних комісій, строки та порядок проведення атестації, специфічні вимоги до кваліфікаційних категорій і педагогічних звань тощо [31].

Якщо раніше єдиним об'єктивним кількісним параметром, який враховувався при атестації було участь і перемоги учнів у мистецьких конкурсах, то в запровадженій системі додатково вводяться низка параметрів, що характеризують відповідність педагогічного працівника займаній посаді та кваліфікації. При цьому процедура атестації стає прозорою (можливе навіть заочне подання документів) та значно пришвидшується [20].

Як зазначалося вище, система початкової мистецької освіти і діяльність

митецьких шкіл виокремлені із загальної сфери управління освітою у підпорядкування сфері управління культурою. Тому серед нормативно-правових засад функціонування цієї системи важливим є відповідний галузевий закон.

У Законі України «Про культуру», питання мистецької освіти розглянуті вкрай поверхнево. При цьому вживається термін «культурно-мистецька освіта», під якою розуміється спеціальна освіта у сфері культури і мистецтва [36].

Основними засадами державної політики у сфері культури стосовно культурно-мистецької освіти є створення умов для творчого розвитку особистості, підвищення культурного рівня, естетичного виховання громадян, доступності освіти у сфері культури для дітей та юнацтва, задоволення культурних потреб Українського народу, розвитку закладів культури незалежно від форми власності, залучення до сфери культури інвестицій, коштів від надання платних послуг, благодійництва, інших не заборонених законодавством джерел (стаття 3).

У статті 6 Закону гарантується право на початкову культурно-мистецьку освіту для всіх громадян України незалежно від віку, що суперечить освітянському законодавству, де початкова мистецька освіта здобувається паралельно з початковою та базовою середньою освітою [36].

Законом регулюється формування базової мережі закладів культури, до яких включено і освітні заклади сфери культури. Зокрема, у статті 23 визначено, що мистецькі школи автоматично стають складовою базової мережі. Виключення з базової мережі таких закладів можливе тільки за узгодженням з Міністерством культури України [36]. Це дозволяє забезпечити початкові спеціалізовані мистецькі навчальні заклади й інші навчальні заклади культури і мистецтв від необґрунтованого закриття за рішенням місцевих органів влади й органів місцевого самоврядування.

Загалом в Законі України «Про культуру» не міститься жодної окремої статті, що була б присвячена виключно мистецькій освіті.

Таким чином рівень регулювання початкової мистецької освіти у галузевому законі з культури значно менший за глибину урегульованості цих питань за законодавством у сфері освіти.

Як зазначалося вище, розробку та реалізацію державної політики у сфері початкової мистецької освіти здійснюють центральні органи влади та органи місцевого самоврядування.

У відповідності до [8] головним органом виконавчої влади, до компетенції якого входить регулювання сфери початкової мистецької освіти, є Міністерство культури та інформаційної політики України (МКІП). У складі цього міністерства виокремлене Державне агентство України з питань мистецтв та мистецької освіти (Держмистецтв), який є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра культури та інформаційної політики і який реалізує державну політику у сфері мистецтв та спеціалізованої мистецької освіти [32].

До задач Держмистецтв у сфері регулювання системи початкової мистецької освіти входять:

- узагальнення практики застосування законодавства у цій сфері;
- розробка та погодження проектів законів та програм, що стосуються цієї сфери;
- здійснення державного контролю за додержанням вимог законодавства;
- проведення аналізу, моніторингу якості освітньої діяльності закладів початкової мистецької освіти;
- внесення Міністрові культури та інформаційної політики пропозиції щодо перспектив і напрямів розвитку спеціалізованої мистецької освіти;
- розробка та подання на затвердження МКІП положення про атестацію педагогічних працівників закладів спеціалізованої мистецької освіти, порядку обліку закладів спеціалізованої (в т.ч. початкової) мистецької освіти, стандарти спеціалізованої (в т.ч. початкової) мистецької освіти ;
- затверджує типові освітні програми та зразки службової і навчальної документації для мистецьких шкіл;
- інші завдання, передбачені чинним законодавством України [32].

Оскільки, за невеликим виключенням, заклади початкової мистецької освіти мають комунальну форму власності, то загальнодержавні органи влади визначають

лише напрями розвитку та вимоги до наповнення та організації системи початкової мистецької освіти. Важелі безпосереднього впливу на реалізацію державної політики у цій сфері мають місцеві органи влади, які безпосередньо взаємодіють із керівниками мистецьких шкіл, здійснюють фінансування цих шкіл.

Повноваження органів місцевого самоврядування щодо нормативно-правового регулювання системи початкової мистецької освіти визначаються одноіменним Законом.

До повноважень місцевих рад у сфері регулювання початкової мистецької освіти, у відповідності до цього Закону, можна віднести:

- заслуховування звітів про результати роботи виконавчих органів місцевої влади у цій сфері;
- у складі бюджету територіальної громади виділення коштів на фінансування комунальних закладів мистецької освіти;
- затвердження програм розвитку початкової мистецької освіти (в межах програм розвитку культури);
- реорганізація або ліквідація закладів початкової мистецької освіти комунальної форми (за погодженням з МКІП) [37];
- інші повноваження, що передбачені чинним законодавством.

До повноважень виконавчих органів місцевого самоврядування у сфері регулювання початкової мистецької освіти можна віднести:

- підготовка програм розвитку початкової мистецької освіти (в межах програми розвитку культури);
- розгляд проектів планів закладів початкової мистецької освіти, які належать до комунальної власності відповідних територіальних громад, внесення до них зауважень і пропозицій, здійснення контролю за їх виконанням;
- розробка проекту потреб у фінансуванні функціонування початкової мистецької освіти (в межах розробки бюджету територіальної громади);
- здійснення в установленому порядку фінансування видатків з

місцевого бюджету, що пов'язані функціонуванням системи початкової мистецької освіти;

- заслуховування звітів про роботу керівників комунальних закладів початкової мистецької освіти;
- інші повноваження, що передбачені чинним законодавством.

Таким чином, розгляд теоретико-методологічних засад організації роботи органів місцевого самоврядування у сфері початкової мистецької освіти дозволив визначити сутність цих процесів як формування умов реалізації державної політики у цій сфері на рівні територіальних громад шляхом створення у складі місцевих органів влади відповідних організаційних структур та взаємозв'язків між ними із необхідними для досягнення поставлених перед ними завданнями ресурсами.

Головною метою організації роботи органів місцевого самоврядування у сфері початкової мистецької освіти було запропоновано визначити наступним чином: шляхом забезпечення культурного розвитку дітей сформувати фундамент гармонізації майбутнього розвитку громади. Головна мета може бути конкретизована низкою цілей: популяризувати початкову мистецьку освіту в громаді; покращити доступність початкової мистецької освіти для мешканців громади, як з фінансової, так і територіальної (транспортної) точки зору; впроваджувати в закладах початкової мистецької освіти програм інклюзивної освіти; підвищити якість початкової мистецької освіти шляхом покращення матеріально-технічної бази закладів цієї освіти, підвищення кваліфікації вчителів; підтримувати творчий розвиток учнів мистецьких шкіл.

Реалізація зазначених цілей має стратегічний для розвитку громади характер і вимагає постійної координації різних функції органів місцевого самоврядування. Це обумовлює виокремлення у їх складі спеціаліста, а в деяких випадках і підрозділу в межах управління культури у складі виконавчого органу місцевого самоврядування.

Особливістю нормативно-правового регулювання початкової мистецької освіти є її належність до двох сфер управління: управління освітою та управління

культурою. Тому основні регулятивні засади функціонування системи початкової мистецької визначаються і освітнім законодавством, і законодавством у сфері культури. Також складовою нормативно-правового регулювання початкової мистецької освіти є функції окремих органів державної влади у цій сфері державного управління.

Аналіз законодавства у сферах державного управління освітою та культурою виявив їх деяку невідповідність та непропорційність розгляду регулятивних механізмів впливу на розвиток початкової мистецької освіти. Наслідком цього є підвищення ризиків розбалансованості управління цією сферою, оскільки функціонально ця сфера державного управління керується органами Міністерства освіти та науки України, а лінійно підпорядкована центральним та місцевим органам державної влади у сфері культури.

Оскільки сучасні школи мистецтв зазвичай мають комунальну форму власності, то загальнодержавні органи влади визначають лише напрями розвитку та вимоги до наповнення та організації системи початкової мистецької освіти. Важелі безпосереднього впливу на реалізацію державної політики у цій сфері мають місцеві органи влади, які безпосередньо взаємодіють із керівниками мистецьких шкіл, здійснюють фінансування та матеріально-технічне забезпечення цих шкіл.

РОЗДІЛ 2

СУЧАСНИЙ СТАН ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У СФЕРІ ПОЧАТКОВОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ ДЕСНЯНСЬКОГО РАЙОНУ М. КИЄВА

2.1. Стан та основні проблеми організації роботи органів місцевого самоврядування у сфері початкової мистецької освіти Деснянського району м. Києва

Деснянський район розташований на північному сході столиці є другим районом в місті за площею –14,2 тис. га (17,1% площі міста), і другим в місці за чисельністю населення – 368461 осіб (12,4% від чисельності населення в місті). При цьому в районі немає великих підприємств, за статистикою в районі зайнято близько 34-35 тис. осіб населення, частка району в обсязі реалізації промислової продукції у 2020 році складала 0,5% від загальноміських показників, частка реалізації продукції малими підприємствами складає 2,6% від загальноміських показників [28]. Такі показники є класичними характеристиками «спального» району міста. Тому розвитку соціальної інфраструктури, мережі закладів розвитку дитини в такому районі має приділятися більше уваги, адже саме у таких районах мешкає більшість сімей, а отже і дітей.

Мистецька складова розвитку дитини є невід'ємною частиною розвитку її особистості. В Деснянському районі естетичне та мистецьке виховання дітей за рівнем підготовки здійснюється наступними способами:

1. В закладах дошкільної та шкільної освіти. У дошкільних закладах за програмою обов'язково є години музики, творчості, підготовка вистав до певних свят (день музики, свято Нового року), існують окремі програми навчання у садочках, наприклад, «Дитина у мистецтві». У школах за розкладом у дітей є заняття з музики, малювання, хореографії. Ця освіта дозволяє сформувати у дитини загальні уявлення про різні види мистецтва. Регламентация цієї підготовки здійснюється державними органами у сфері освіти.

2. Гуртки культурно-мистецького спрямування (танцювальні, художні, співу тощо). Специфікою цієї підготовки є вузькопрофільний характер. Наприклад, у танцювальному гуртку на тиждень будуть 1-2 рази заняття з танців, у художньому гуртку – кілька занять з малювання. Це дозволяє розвинути у дітей більш глибокі практичні вміння у обраному напрямі підготовки. Ця форма підготовки не є обов'язковою, відноситься до позашкільної освіти та регламентується державними органами у сфері освіти або у сфері культури (в залежності від підпорядкування закладу, на базі якого надаються відповідні послуги).
3. Початкова мистецька освіта. Передбачає комплексний підхід до викладання, який передбачає набуття не тільки практичних вмінь, а й теоретичних, загальноестетичних знань. За підсумками підготовки дитина отримує за затвердженим зразком свідоцтво про отриманий рівень підготовки. Цей вид освіти відноситься до позашкільної освіти і регламентується державними органами у сфері культури.

Загалом, м. Київ є не тільки столицею України, а й найбільшим культурним, мистецьким та освітнім центром. Як наслідок у місті загалом і у Деснянському районі міста, зокрема, сформувалася досить розгалужена система закладів початкової мистецької освіти. Це обумовлює виокремлення спеціального органу управління, що координує діяльність цих закладів у структурі районної державної адміністрації. Таким органом є Управління культури Деснянської районної у м. Києві державної адміністрації. Основними функціями діяльності цього виконавчого органу місцевого самоврядування є (курсивом виділено функції, які пов'язані з реалізацією державної політики у сфері початкової мистецької освіти):

- реалізація *державної політики в сфері культури*, туризму, діяльності курортів, охорони культурної спадщини, а також державної мовної політики;
- *забезпечення вільного розвитку культурно-мистецьких процесів, доступності всіх видів культурних послуг і культурної діяльності для мешканців району;*

- створення умов для розвитку усіх видів професійного та аматорського мистецтва, художньої творчості, а також для організації культурного дозвілля населення, здобуття освіти у сфері культури і мистецтва;
- створення соціальної та ринкової інфраструктури в сфері культури, туризму та охорони культурної спадщини, підвищення рівня матеріально-технічного забезпечення інфраструктури;
- сприяння формуванню репертуару мистецьких колективів, комплектуванню та оновленню фондів бібліотек, організації виставок, відродженню та розвитку народних художніх промислів, збереженню культурної спадщини;
- сприяння діяльності творчих спілок, національно-культурних товариств, громадських організацій, що функціонують у сфері культури, туризму і курортів та охорони культурної спадщини;
- забезпечення захисту об'єктів культурної спадщини від загрози знищення, руйнування або пошкодження;
- організація проведення фестивалів, конкурсів, оглядів професійного та аматорського мистецтва, художньої творчості, виставок народних художніх промислів та інших заходів з питань, що належать до повноважень Управління [7].

Нормативно-правові засади функціонування Управління культури РДА визначені у Положенні про Управління культури Деснянської районної в місті Києві державної адміністрації РДА функціонує на підставі, затверджене розпорядженням Деснянської районної в місті Києві державної адміністрації 29.12.2020 №720. Аналіз цього Положення, а також відповідного положення про Департамент культури КМДА дозволив формалізувати структуру управління системою початкової мистецької освіти у районі (рис. 2.1).

Як видно з рис. 2.1, система початкової мистецької освіти Деснянського району не має єдиного спільного центру державного управління. Це пов'язано з тим, що на території району розташований Коледж хореографічного мистецтва «Київська муніципальна академія танцю імені Сержа Лифаря», у складі якого є підрозділ «Дитяча школа мистецтв «Натхнення».

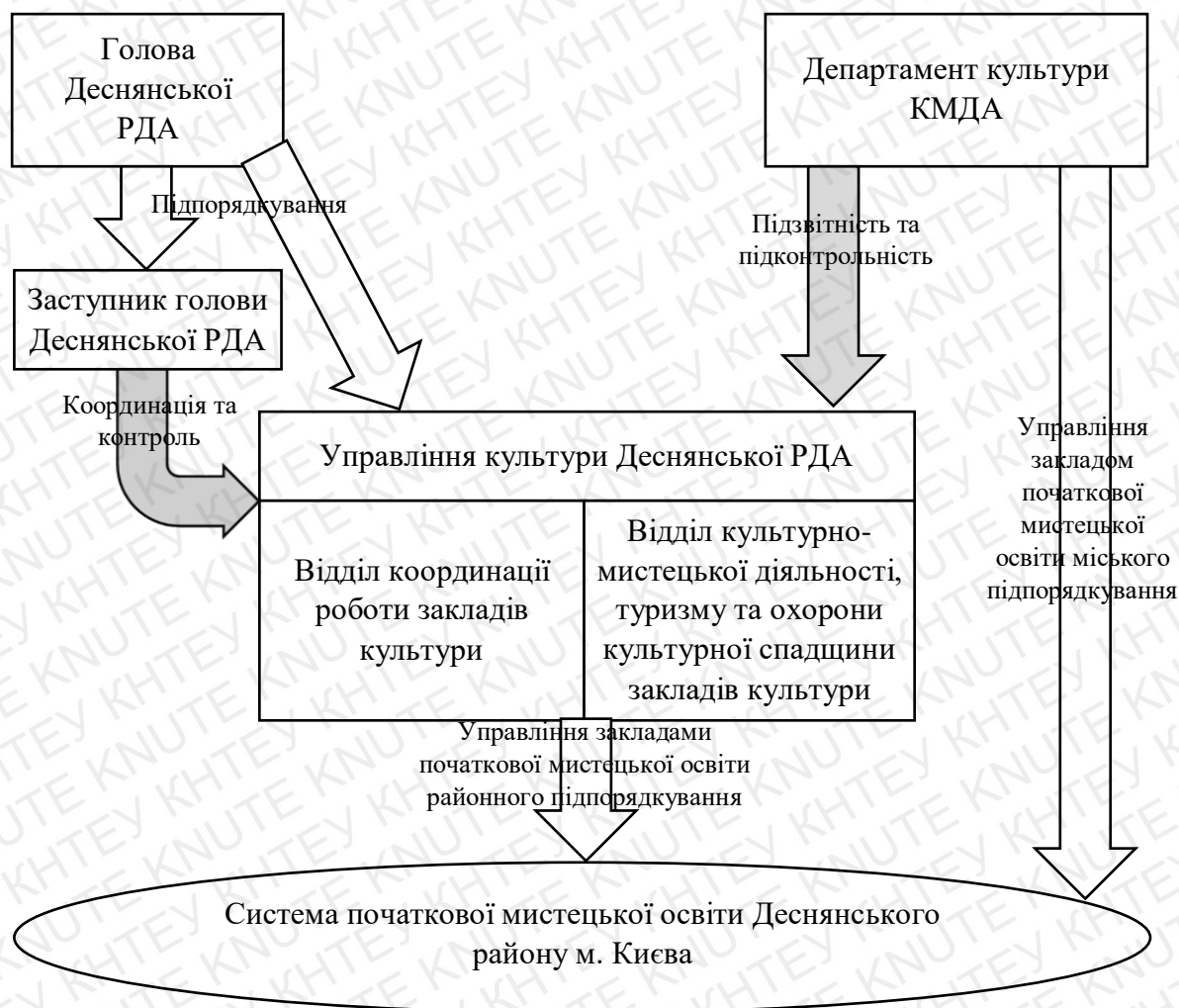

Рис. 2.1. Органи місцевого самоврядування, що реалізують державну політику у сфері початкової мистецької освіти у Деснянському районі міста Києва

Джерело: розроблено автором на основі [7]

До закладів початкової мистецької освіти, що входять до компетенції районних органів місцевого самоврядування відносяться:

- заклади мистецької освіти:
 - дитяча музична школа №24 Деснянського району м. Києва;
 - київська дитяча школа мистецтв № 3 Деснянського району м. Києва;
 - школа мистецтв деснянського району міста Києва імені М.Д. Леонтовича;
- заклади, що надають послуги культурно-мистецького розвитку дітей:

- позашкільний навчальний заклад «Освітньо-культурний центр «Дивосвіт» Деснянського району міста Києва;
- позашкільний навчальний заклад "центр естетичного виховання "Гармонія" Деснянського району міста Києва;
- будинок культури Деснянського району міста Києва;
- централізована бібліотечна система Деснянського району міста Києва.

Чисельність апарату Управління культури Деснянської РДА складає 9 осіб, у тому числі начальник Управління (1 особа), працівники відділу координації роботи закладів культури (4 особи), працівники відділу культурно-мистецької діяльності, туризму та охорони культурної спадщини закладів культури (4 особи).

Крім проблем відсутності координації управління початковою мистецькою освітою (як на місцевому, так і на державному рівні), існує також проблема фінансування цієї сфери.

Проблема фінансування системи початкової мистецької освіти має три площини прояву.

По-перше, фінансування сфери культури в Україні завжди мала низьку пріоритетність (на відміну від сфери освіти).

По-друге, визначення сум фінансування закладів сфери освіти та сфери культури за рахунок коштів державного бюджету базувалося на різних критеріях. Так, для позашкільних закладів сфери освіти враховувалася чисельність їх учнів, для позашкільних закладів освіти сфери культури враховувалася чисельність населення у місці розташування.

По-третє, реформа місцевого самоврядування призвела до того, що обов'язок фінансувати сферу початкової мистецької освіти ліг на місцеві бюджети.

В зазначеному поділі різних способів культурно-мистецької підготовки та належність окремих з них до різних сфер державного управління ускладнює системний підхід до розвитку естетичного виховання дитини, призводить до непродуктивної міжвідомчої конкуренції.

2.2. Аналіз результативності організації роботи органів місцевого самоврядування у сфері початкової мистецької освіти Деснянського району м. Києва

Оцінка результативності організації роботи органів державної влади, в тому числі і органів місцевого самоврядування, є однією з найбільш дискусійних проблем, що пов'язано зі спрямованістю цього управління на отримання переважно соціального ефекту, який важко піддається не тільки вартісній, а й кількісній оцінці. Особливо це актуально, на нашу думку, для управління сферою освіти та культури.

Результативність організації роботи органів місцевого самоврядування у певній сфері визначається в першу чергу наявністю можливостей здійснювати вплив на об'єкт управління, тобто рівнем автономності цього органу в прийнятті рішення.

Аналіз джерел з проблем визначення результативності та ефективності державного управління дозволяє виявити наступні критерії такої оцінки для організації роботи органів місцевого самоврядування у сфері початкової мистецької освіти:

- відповідність результатів роботи органу місцевого самоврядування цільовим показникам розвитку початкової мистецької освіти в районі;
- рівень автономності органу місцевого самоврядування у вирішенні проблем розвитку початкової мистецької освіти у територіальній громаді;
- характер взаємодії відповідального органу місцевого самоврядування із закладами початкової мистецької освіти;
- відкритість та доступність інформації про результати діяльності органу місцевого самоврядування.

Проведена робота в зазначених напрямках оцінки результативності показала наступне:

- окремої звітності щодо результатів роботи у сфері початкової

мистецької освіти немає (державні видатки щодо цієї сфери розмиті по різних статтях міського бюджету, а у звітах щодо виконання бюджету міста про ці заклади навіть не згадується);

- Управління культури Деснянської районної у місті Києві адміністрації, не є самостійним органом місцевого самоврядування, він підконтрольний одночасно двом суб'єктам державної влади, не має власних джерел фінансових ресурсів, які б можна було б спрямувати на вирішення окремих проблем розвитку початкової мистецької освіти у районі;
- у взаємодії з підконтрольними закладами початкової мистецької освіти керівництво Управління культури району використовує демократичні методи управління, що проявляється у постійному консультуванні з директорами шкіл щодо реалізації різних проектів у сфері мистецького життя району, допомозі у суспільному обговоренні проектів розвитку матеріально-технічної бази цих закладів;
- Управління культури Деснянської державної районної у м. Києві адміністрації є відкритим органом управління, який надає усю необхідну інформацію про свою діяльність;
- судових позовів що стосуються сфери відповідальності роботи цього органу управління останніми роками не було.

Зазначені висновки свідчать, що за непрямими ознаками (відкритість, публічність, демократичність, відсутність судових суперечок) Управління культури Деснянської державної районної у м. Києві адміністрації є ефективним органом державного управління, що забезпечує високу якість (в наявних умовах) організації своєї роботи. Проте це не дозволяє зробити певну кількісну оцінку результатів цієї роботи.

На нашу думку, головним результативним показником організації роботи місцевих органів влади у сфері початкової мистецької освіти повинна бути стан та розвиток матеріально-технічної бази закладів, що забезпечують надання цієї освіти.

З цією метою, шляхом консолідації звітності комунальних закладів районного підпорядкування, що надають початкову мистецьку освіту у Деснянському районі, було здійснено аналіз стану та розвитку їх основних засобів.

Дані табл. 2.1 показують відносні темпи зростання обсягу основних засобів мистецьких закладів районного підпорядкування, в тому числі закладів початкової мистецької освіти (ПМО).

Таблиця 2.1.

Темпи росту обсягу основних засобів закладів сфери культури Деснянського району м. Києва загалом та сфери початкової мистецької освіти, зокрема, %

Показник		2018	2019	2020
Залишкова вартість основних засобів	сфера культури	119,7	111,1	122,1
	сфера ПМО	101,3	101,5	112,2
Первісна вартість основних засобів	сфера культури	106,8	111,1	119,7
	сфера ПМО	103,2	103,1	111,1

Джерело: складено за даними Управління культури Деснянської РДА

При цьому слід окремо підкреслити, що на території деснянського району є один навчальний заклад загальноміського підпорядкування - Хореографічна академія ім. С.Лифаря. Цей заклад відноситься до спеціалізованої мистецької освіти і підпорядковується Департаменту культури КМДА, проте у його складі є дитяча школа мистецтв «Натхнення», яка не є самостійним суб'єктом господарювання, а отже і не має окремої звітності. Тому, у зв'язку із неможливістю виокремити дані щодо показників діяльності цієї школи мистецтв, весь аналіз цього розділу не буде включати її показники.

Як видно з табл. 2.1, розвиток матеріально-технічної бази закладів початкової мистецької освіти у Деснянському районі загалом має позитивну динаміку, тобто щороку відбувається їх збільшення. Проте темпи цього збільшення у 2018-2019 рр. були дуже повільними (до 2%) і тільки у 2020 році відбулося більш інтенсивне їх збільшення. Порівнюючи темпи зростання основних засобів закладів початкової

мистецької освіти із відповідним показником закладів сфери культури можна зробити висновок про те, що заклади початкової мистецької освіти не є в пріоритетним напрямом розвитку сфери культури міста і району.

Проаналізувати стан основних засобів можна за допомогою рівнів їх зносу та придатності (табл. 2.2).

Таблиця 2.2.

Динаміка стану основних засобів закладів сфери культури Деснянського району м. Києва загалом та сфери початкової мистецької освіти, зокрема, %

Показники		01.01.2018	01.01.2019	01.01.2020	01.01.2021	Абсолютна зміна 01.01.2021/ 01.01.2018
Коефіцієнт зносу	сфера культури	0,69	0,58	0,56	0,51	-0,18
	сфера ПМО	0,70	0,70	0,70	0,61	-0,08
Коефіцієнт придатності	сфера культури	0,31	0,42	0,44	0,49	0,18
	сфера ПМО	0,30	0,30	0,30	0,39	0,08

Джерело: складено за даними Управління культури Деснянської РДА

Коефіцієнт зносу (K_z) основних засобів характеризує частку нарахованої за весь час функціонування амортизації у їх первісні вартості і розраховується за формулою:

$$K_z = \frac{Зн}{ОЗп}, \quad (2.1)$$

де $Зн$ – знос основних засобів;

$ОЗп$ – первісна вартість основних засобів.

Коефіцієнт придатності основних засобів (K_p) характеризує частку залишкової вартості основних засобів у їх первісній вартості і розраховується за формулою:

$$K_p = \frac{ОЗз}{ОЗп}, \quad (2.2)$$

де $ОЗз$ – залишкова вартість основних засобів.

За умови нарахування амортизації прямолінійним методом (а в державному секторі використовується виключно саме цей метод) ці коефіцієнти є мірилом рівня зношеності матеріально-технічної бази закладу, її відповідності сучасним вимогам. Оскільки у складі основних засобів закладів культури є земля, яка не підлягає амортизації, то з метою отримання більш обґрунтованих висновків щодо стану основних засобів з аналізу була виключена ця їх складова.

Як видно з табл. 2.2, на початок 2018 року рівень зносу основних засобів закладів початкової мистецької освіти відповідав значенню цього показника у всіх закладах культури району і склав 0,7. Це значення показника свідчило про критичний стан матеріально-технічної бази усіх закладів культури району і терміново вимагало інвестиції у підтримку цієї сфери державного управління. Протягом 2018-2020 року суми інвестицій у основні засоби перевищували суми нарахованої амортизації, що дозволяло оновлювати цю основну складову ресурсів закладів культури. При цьому покращення стану основних засобів закладів сфери культури району загалом відбувалося більш інтенсивно і до кінця 2020 року покращилось на 0,18 пункти. Покращення стану матеріально-технічної бази закладів початкової мистецької освіти почало відбуватися тільки у 2020 році, коли коефіцієнт зносу основних засобів покращився на 0,08 пункти. Ці дані свідчать, що державна політика з 2018 року почала більше уваги приділяти розвитку матеріальної бази сфери культури, але сфера початкової мистецької освіти при цьому не була пріоритетною, оскільки одночасно охопити всі заклади культури фінансово неможливо. Тільки з 2020 року почалося певне зрушення щодо закладів початкової мистецької освіти.

Аналізуючи показники стану основних засобів в кінці 2020 року, можна зазначити, що в середньому у закладах сфери культура матеріально-технічна база суттєво оновилася і її стан наближається до задовільного, але це не стосується закладів початкової мистецької освіти.

Диспропорції щодо державної підтримки розвитку матеріально-технічної бази різних складових сфери культури Деснянського району наглядно демонструє рис. 2.2.

Рис 2.2. Порівняльна характеристика вагомості основних засобів та капітальних інвестицій у заклади початкової мистецької освіти Деснянського району м. Києва у 2020 році

Джерело: складено за даними Управління культури Деснянської РДА

Як видно з рис. 2.2, матеріально-технічна база закладів початкової мистецької освіти складає майже половину від її обсягу всіх закладів культури. При цьому частка інвестицій у їх розвиток у 2020 році складає лише 9%. Якщо порівнювати наглядно, найбільші інвестиції у періоді дослідження були здійснені у розвиток та перепрофілювання бібліотек, як сучасних хабів активних людей.

Обсяги капітальних інвестицій у розвиток основних засобів закладів початкової мистецької освіти у 2018-2020 роки можна побачити на рис. 2.3.

Як видно з рис. 2.3, саме у 2020 році відбулося стрімке збільшення капітальних інвестицій у сферу початкової мистецької освіти Деснянського району (більш ніж втричі у порівнянні з 2018 роком).

На завершальному етапі аналізу стану основних засобів сфери початкової мистецької освіти необхідно визначити середній їх вік (В).

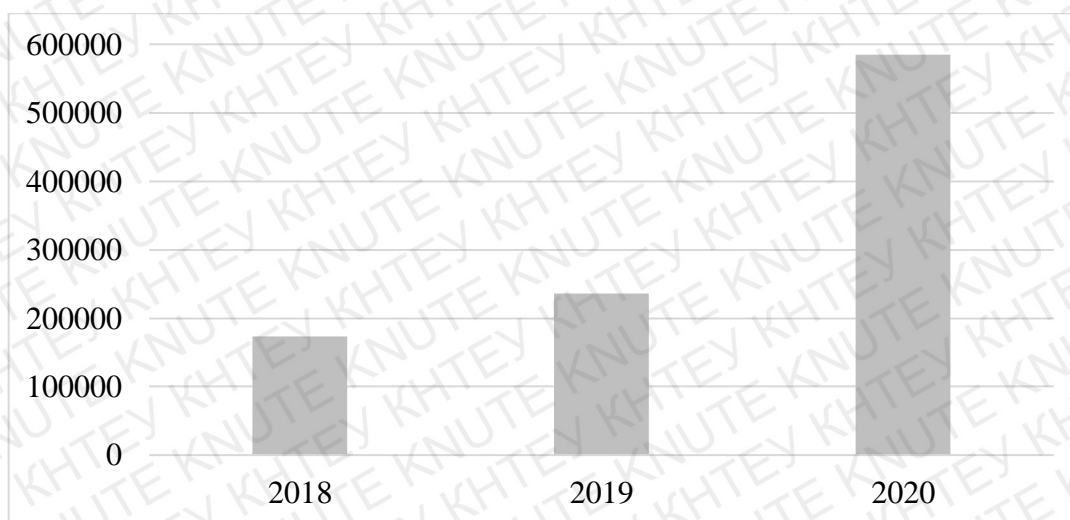

Рис 2.3. Капітальні інвестиції у основні засоби закладів початкової мистецької освіти Деснянського району м. Києва

Джерело: складено за даними Управління культури Деснянської РДА

Цей показник можна визначити за формулою:

$$B = \frac{3n}{A}, \quad (2.3)$$

де A – річна сума нарахованої амортизації;

$3n$ – знос основних засобів на кінець року.

Результати розрахунків за формулою (2.3) можна побачити у таблиці 2.3.

При аналізі таблиці 2.3 слід звернути увагу на наступні три головні види основних засобів закладу початкової мистецької освіти: будівлі, споруди та передавальні пристрої; машини та обладнання; інструменти, прилади, інвентар.

Будівлі, споруди та передавальні пристрої забезпечують умови надання освітніх послуг. Як видно з таблиці 2.3, будівлі закладів початкової мистецької освіти Деснянського району є вже досить старими, їх вік наближається до максимальної граничної межі корисного використання і потребуватимуть у середньостроковій перспективі капітального ремонту. До того ж проектування цих будівель виходило із застарілих норм теплоізоляції, ергономічності, енергетичного навантаження тощо.

**Середній вік основних засобів закладів початкової мистецької освіти
Деснянського району м. Києва, роки**

Види основних засобів	2018	2019	2020	Діапазон корисного використання	
				від	до
Будівлі, споруди та передавальні пристрої	40	41	43	20	50
Машини та обладнання	10	9	8	2	10
Інструменти, прилади, інвентар	42	21	5	4	10
Інші основні засоби	9	10	22	-	-
Бібліотечні фонди	3	4	3	-	-
Малоцінні необоротні матеріальні активи	5	4	3	-	-
Інші необоротні матеріальні активи	1	2	8	-	-
Разом	14	13	11	-	-

Джерело: складено за даними Управління культури Деснянської РДА

У групі основних засобів «Машини та обладнання» у закладах мистецької освіти обліковуються музичні інструменти – головний засіб навчання окремим видам мистецтва. Як видно з таблиці 2.3, середній вік цього виду основних засобів є задовільним і поступово покращується, що свідчить про певне оновлення музичного обладнання.

У складі групи основних засобів «Інструменти, прилади, інвентар» обліковуються мультимедійна та звукозаписна техніка, яка використовується для візуалізації, звуковідтворення та запису під навчання та реалізації різного роду мистецьких проектів. Ця група основних засобів дозволяє осучаснити мистецьку освіту, підвищити рівень її якості. Як видно з таблиці 2.3, саме цей вид основних засобів суттєво оновився. Тобто на сучасному етапі розвитку матеріально-технічної бази закладів початкової мистецької освіти основний акцент ставиться на її осучасненні.

Наступним етапом аналізу результативності організації роботи органів місцевого самоврядування у сфері початкової мистецької освіти є оцінка

фінансової бази функціонування закладів цієї сфери освіти та культури.

Сучасна реформа освіти однією з цілей ставить збільшення фінансової автономії окремих закладів освіти від державного фінансування. Станом на 2020 рік цей етап реформи у сфері початкової мистецької освіти ще мав практичної реалізації, відповідно певних кількісних критеріїв забезпечення самофінансування діяльності цим закладам ще пропонувалося. Тому проаналізуємо тенденції зміни у фінансуванні закладів початкової мистецької освіти Деснянського району у 2018-2020 роках (табл. 2.4 та табл. 2.5).

Таблиця 2.4.

**Динаміка джерел фінансування закладів початкової мистецької освіти
Деснянського району у 2018-2020 роках, тис. грн.**

Показники	2018	2019	2020	Абсолютна зміна		Темп росту, %	
				2019	2020	2019	2020
Бюджетні асигнування	30030	31804	37329	1774	5525	105,9	117,4
Доходи від надання послуг (виконання робіт)	3350	3695	3052	345	-643	110,3	82,6
Інші джерела доходів	41	56	38	15	-18	137,5	68,6
Усього доходів	33421	35555	40420	2134	4865	106,4	113,7

Джерело: складено за даними Управління культури Деснянської РДА

Як видно з таблиці 2.4, фінансова база функціонування закладів початкової мистецької освіти щороку збільшується. Тільки у 2019 році це збільшення було більше номінальним, оскільки приблизно відповідало темпам інфляції у цей рік, а у 2020 році сума доходів збільшилась більш помітно.

Щодо змін у сумі отриманих доходів з окремих джерел слід зазначити, що головним та стабільним джерелом фінансування діяльності закладів початкової мистецької освіти Деснянського району м. Києва є бюджетні асигнування, які щороку збільшувалися.

Власні доходи закладів початкової мистецької освіти збільшувалися тільки у 2019 році, при цьому це збільшення за темпами росту випереджало зростання

бюджетних асигнувань. 2020 рік став для цих закладів критичним, оскільки карантинні обмеження, пов'язані із COVID-19, продемонстрували неготовність закладів початкової мистецької освіти здійснювати дистанційне навчання ані технічно, ані методологічно. Певний рівень істерії у засобах масової інформації психологічно тиснув на дітей та їх батьків. Невпевненість у майбутньому, зменшення доходів населення, неналагоджена система дистанційної освіти призвело у березні-квітні до зменшення кількості учнів мистецьких шкіл, а отже і до зменшення власних доходів, яке становило понад 17%.

Структуру доходів закладів початкової мистецької освіти Деснянського району м. Києва можна побачити у табл.2.5.

Таблиця 2.5.

**Структура джерел фінансування закладів початкової мистецької освіти
Деснянського району у 2018-2020 роках, %**

Показники	2018	2019	2020	Абсолютна зміна	
				2019	2020
Бюджетні асигнування	89,9	89,5	92,4	-0,4	2,9
Доходи від надання послуг (виконання робіт)	10,0	10,4	7,6	0,4	-2,8
Інші джерела доходів	0,1	0,2	0,1	0,0	-0,1
Усього доходів	100	100	100	0	0

Джерело: складено за даними Управління культури Деснянської РДА

Як видно з табл. 2.5, основне джерело фінансування мистецьких шкіл Деснянського району - це бюджетні асигнування. Частка цього джерела за 2018-2020 роки збільшилась на 2,5% та досягла 92,4%. Власні доходи цих закладів у 2018-2019 роках склали близько 10%, а у 2020 році зменшились до рівня 7,6%. Інші джерела доходів складають 0,1-0,2% і суттєво не впливають на фінансову базу функціонування цих закладів.

Головним кінцевим результатом організації роботи Управління культури Деснянської районної у м. Києві державної адміністрації є чисельність учнів, що

навчаються у закладах початкової мистецької освіти (рис. 2.4).

Характеризуючи зміну у чисельності учнів закладів початкової мистецької освіти у Деснянському районі м. Києва слід зазначити, що протягом останніх трьох їх чисельність мала незначні коливання: у 2019 році спостерігалось збільшення чисельності учнів на 1,7%, а у 2020 році – зменшення на 0,5%. При цьому зменшення чисельності учнів у 2020 році не відповідало зменшенню власних доходів закладів початкової мистецької освіти. Це пояснюється тим, що наведені дані даються станом на кінець кожного року і відтік учнів, який відбувся у березні-квітні 2020 року, був практично повністю компенсований набором нових учнів у серпні-вересні цього року.

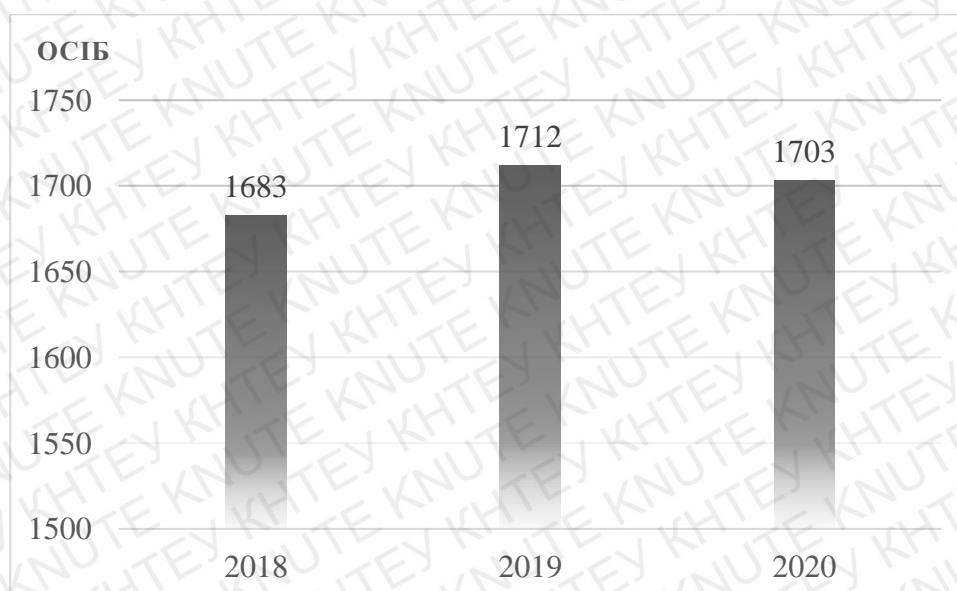

Рис. 2.4. Чисельність учнів у закладах початкової мистецької освіти Деснянського району м. Києва у 2018-2020 роках

Джерело: складено за даними Управління культури Деснянської РДА

Загалом, враховуючи стабільність чисельності учнів та власний досвід завідуючого вокальним відділенням школа мистецтв Деснянського району міста Києва імені М.Д. Леонтовича, слід зробити висновок про досягнення закладами початкової мистецької освіти максимальної заповнюваності і вони вже фізично не можуть забезпечити збільшення чисельності учнів без збільшення кількості навчальних кабінетів.

Підсумовуючи дослідження сучасного стану організації роботи органів

місцевого самоврядування у сфері початкової мистецької освіти Деснянського району м. Києва необхідно зазначити, що ця сфера, як на загальнодержавному, так і на місцевому рівні не є пріоритетом державного управління. Це яскраво видно на з проведеного дослідження.

На етапі збору інформації про стан розвитку системи початкової мистецької освіти була виявлена проблема її відсутності щодо всіх закладів, що надають такі послуги. Зокрема це стосується приєднання до Хореографічної академії танцю ім. С. Лифаря дитячої школи мистецтв «Натхнення», що було здійснено в рамках реформи вищої освіти, в процесі якої відбувалося об'єднання різних закладів освіти у один. Наслідком цього рішення стало юридичне вилучення цього закладу з системи початкової мистецької освіти Деснянського району, хоча фізично цей заклад продовжує функціонувати.

Про не пріоритетність розвитку системи початкової мистецької освіти свідчить і відсутність згадки про розвиток цих закладів у програмі «Київ мистецький», яка фінансується з бюджету міста. А в місті нараховується біля 60 закладів початкової мистецької освіти.

Наслідком такого підходу є невідповідність фінансування розвитку цієї сфери навіть у порівнянні з розвитком інших сфер культури Деснянського району.

Такий підхід призвів вже у 2018 році до критичного стану матеріально-технічної бази закладів початкової мистецької освіти, стан якої почав покращуватися тільки з 2020 року.

Відсутність інвестицій у розширення мережі мистецьких шкіл Деснянського району призвело до переповненості наявних шкіл, що обмежує можливості збільшення їх чисельності.

РОЗДІЛ 3

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У СФЕРІ ПОЧАТКОВОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ ДЕСНЯНСЬКОГО РАЙОНУ М. КИЄВА

Як зазначалося, органи місцевого самоврядування реалізують державну політику у сфері початкової мистецької освіти виходячи з наявних у них ресурсів. Головні їх функції зводяться до створення сприятливих умов функціонування мистецьких шкіл, контроль за їх фінансовими витратами, залучення вихованців шкіл до реалізації різноманітних мистецьких проектів територіальної громади, підготовки проектів рішень керівників району у цій сфері. Це, на нашу думку, успішно здійснює Управління культури Деснянського району у м. Києві державної адміністрації.

Проте у органів місцевого самоврядування є ще одна функція – ініціювання проектів удосконалення системи початкової мистецької освіти, обґрунтування рекомендацій щодо змін в своїй організації праці та розвитку закладів початкової мистецької освіти. Саме ця функція, на нашу думку, використовується місцевими органами влади недостатньо продуктивно.

На сьогоднішній день в Україні у засобах масової інформації розкручується державна програма, ініційована Президентом України В. Зеленським, - «Велике будівництво». За змістом ця програма орієнтована більше на розвиток регіонів, реалізацію інфраструктурних проектів. Ми вважаємо, що мер Києва, міста, що має досить значний фінансовий ресурс та кращі можливості залучати загальнодержавні фінансові ресурси, теж може стати ініціатором подібної програми, тільки на місцевому рівні. І для реалізації цієї програми у сфері початкової мистецької освіти необхідно підготувати проект розвитку мережі закладів цього профілю у районі.

Обґрунтуванням необхідності розробки проекту такої програми є проведене нами дослідження кількості закладів, що надають послуги з дитячої мистецької освіти у різних районах м. Києва (табл. 3.1).

Як видно з табл 3.1, Деснянський район має суттєво нижчий рівень

забезпеченості закладами початкової мистецької освіти у порівнянні з іншими районами.

Таблиця 3.1.

Забезпеченість закладами початкової мистецької освіти у розрізі районів м. Києва

Район	Кількість закладів початкової мистецької освіти	Середня чисельність населення, осіб	Забезпеченість населення початковими закладами мистецької освіти, тис. осіб на 1 заклад (гр.3 / гр. 2)	Коеф. відповідності (гр.4 всього / гр.4 по району)
1	2	3	4	5
Голосіївський	5	254419	50884	0,96
Дарницький	5	347743	69549	0,70
Деснянський	4	369106	92277	0,53
Дніпровський	6	358363	59727	0,81
Оболонський	6	318782	53130	0,91
Печерський	5	163379	32676	1,49
Подільський	8	208548	26069	1,86
Святошинський	5	342327	68465	0,71
Солом'янський	6	383854	63976	0,76
Шевченківський	11	218249	19841	2,45
ВСЬОГО	61	2964770	48603	1,00

Джерело: складено автором за [29]

Найкращий рівень забезпеченості населення послугами початкової мистецької освіти є центральні райони міста: Шевченківський, Подільський, Печерський. Приблизно відповідають середнім міським показникам Голосіївський та Оболонський райони. В нашому, Деснянському, районі найгірший показник із значним відставанням (на 0,17 пункти) від передостаннього району у цьому рейтингу.

Розглядаючи карту територіального розташування закладів початкової мистецької освіти Деснянського району м. Києва (додаток В) також можна виявити проблему нерівномірності розташування окремих закладів цього напрямку сфери

культури і відповідно запропонувати місця потенційного розташування нових закладів.

Зацікавленість громадськості у розширенні мережі закладів початкової мистецької освіти доводить опитування, яке було проведено в межах дослідження «Планування майбутнього початкової мистецької освіти», проведеного у 2017 році Громадською радою при Міністерстві культури України. У відповідності до цього дослідження 88% опитаних висловилися за «по можливості – збільшення шкіл естетичного виховання» [6]. Дуже актуальним є це завдання для Деснянського району, оскільки наявні школи мистецтв практично не мають можливості збільшувати чисельність учнів.

Також проблемним напрямом в організації роботи місцевих органів державної влади Деснянського району м. Києва є забезпечення покращення матеріально-технічної бази існуючих закладів початкової мистецької освіти. Як показало вище проведене дослідження, наближається нормативний час, коли необхідно буде робити капітальний ремонт споруд мистецьких шкіл. Вирішення цього завдання, на нашу думку, в окремих випадках повинно здійснюватися шляхом реконструкції цих будівель. Так, по вул. М. Закревського розташована школа мистецтв ім. М.Д. Леонтовича. Школа була створена шляхом перепрофілювання приміщень колишнього дитячого садочку. У зв'язку з цим приміщення школи не зовсім пристосовані до проведення мистецьких занять, але з іншого боку – ця школа має велику прилеглу територію, яка може бути використана для нового будівництва. Поряд з мистецькою школою розташована загальноосвітня школа, які потенційно можна поєднати в один дитячий освітньо-культурологічний центр (або загальноосвітню школу із поглибленим вивченням дисциплін мистецького напрямку).

Цю ідею можна формалізувати у вигляді проекту програми розвитку цієї території, правильно провести громадські слухання, сформувавши громадський проект і забезпечити високий рівень голосування за нього. На всіх цих етапах важлива участь і підтримка районних органів влади.

Окремою невирішеною проблемою в закладах початкової мистецької освіти

є доступність цих закладів для дітей з особливими потребами. Школи мистецтв Деснянського району будувалися ще «за радянських часів» і не пристосовані для відвідування дітьми з особливими потреба. В першу чергу мова йде про облаштування пандусі. Якщо в установах державної влади, закладах дошкільної та шкільної освіти ця проблема вирішена досить давно, то в закладах позашкільної мистецької освіти – ні. Управління культури Деснянського району у зв'язку з цим повинно вийти з пропозицією до міської влади щодо необхідності виділення коштів для цих цілей. При цьому прибудова пандусів може бути поєднана з ремонтом окремих елементів фасаду дитячих мистецьких шкіл.

Наступним аспектом у удосконаленні організації роботи органів місцевого самоврядування у сфері мистецької освіти є ініціювання залучення нових джерел фінансування, зокрема грантових коштів.

Проведене дослідження показало, що у сфері освіти та культури є досить багато грантових проектів, що підтримуються не тільки вітчизняними фондами, але й міжнародними фондами. Особливо багато їх у сфері культурного обміну, організації спільних з ЄС мистецьких проектів. А оскільки підготовка до участі у фестивалях, гастрольна діяльність, реалізація культурних проектів є однією з форм мистецької освіти (в т.ч. і початкової), то можливість використання грантів може стати вагомим джерелом розвитку матеріально-технічної бази закладів мистецької освіти (нові музичні інструменти, костюми, спеціальне обладнання), фінансування гастрольної діяльності їх вихованців, підвищення кваліфікації викладачів.

На сьогоднішній день існує багато можливостей для втілення різноманітних проектів у сфері початкової мистецької освіти. Це і надання грантів на підвищення кваліфікації та обмін міжнародним досвідом для педагогів, придбання меблів, техніки, фінансування інноваційного культурного продукту. Одним з порталів, де розміщується інформація про гранти, які надають різні фонди та заклади є «House of Europ». Цей портал дозволяє ділитись досвідом та запозичувати найкращі ініціативи ЄС та Великобританії [49].

Ще одним європейським грантодавцем, у тому числі і у сфері культури, є організація «Creativ Europe», яка підтримується міжнародними благодійними

фондами [48].

Серед вітчизняних грантодавців, яких можна залучити до реалізації окремих проектів початкової мистецької освіти можна виділити Український культурний фонд, який надає державну фінансову підтримку на конкурсній основі. Одними з пріоритетних напрямів цього фонду є:

- сприяння створенню інноваційного конкурентоспроможного культурного продукту, розвитку дитячої та молодіжної творчості;
- створення умов для сприяння творчій діяльності;
- забезпечує дотримання культурних прав [44].

Головною проблемою залучення грантів у початкову мистецьку освіту є відсутність практичного досвіду такої діяльності та недостатній рівень володіння англійською мовою як працівників Управління культури Деснянського району, так і працівників закладів початкової мистецької освіти.

У зв'язку з цим ми пропонуємо додати у структуру Управління культури Деснянського району нову посаду – спеціаліст з грантів. У головні функції цього спеціаліста повинно входити:

- постійне відстеження появи нових грантів, у яких можуть брати участь заклади мистецької освіти;
- підготовка інструкцій закладам початкової мистецької освіти району щодо якісного оформленні необхідних для участі у грантах документів;
- координація та надання організаційної допомоги у поданні документів щодо участі у грантах;
- допомога з фаховим перекладом документів для участі у міжнародних грантах.

Специфічними вимогами для кандидатів на цю посаду повинні бути:

- знання англійської мови, підтверджена сертифікатом В рівня;
- наявність досвіду участі у реалізації окремих грантів у сфері мистецької освіти.

Ще однією проблемою розвитку початкової мистецької освіти в Деснянському районі м. Києва є її консерватизм, відсутність гнучкості, відсутність

стимулів пошуку нових форм та методів освітнього процесу. На нашу думку, головним механізмом забезпечення вирішення цієї проблеми без прямого тиску та заклади початкової мистецької освіти є створення умов конкуренції між ними, в першу чергу за бюджетні асигнування. При цьому головними конкурентними критеріями повинні стати такі, які штучно не можуть завищуватись окремими закладами. Такими критеріями можуть бути: чисельність випускників, які вступили на наступні рівні мистецької освіти; чисельність випускників у відсотках від загальної чисельності учнів; кількість переможців у певних мистецьких конкурсах з високим рівнем об'єктивності конкурсного журі.

Також в контексті дослідження цікавим є досвід організації управління закладами початкової мистецької освіти у Німеччині.

В Німеччині вже 58 років функціонує системи «Jugend Musiziert», яка існує над установами мистецької освіти та не втручається у внутрішні процеси мистецьких закладів, але одночасно виставляє вимоги щодо професійного майбутнього учнів, контролює рівень та впливає на рішення кваліфікаційних комісій під час атестації викладачів [45].

Для муніципалітетів – це є індикатором фінансування закладів мистецької освіти, відповідно до формули, вимоги до якої визначені на державному та земельному рівнях. Таким чином керівники закладів початкової мистецької освіти зацікавлені брати участь в цьому процесі, тому що вони отримують додаткове фінансування на кожного учня – учасника конкурсу, який базується стандартній програмі навчання [45].

Батьки також зацікавлені брати участь в конкурсній системі, тому що це дозволяє зменшити витрати на навчання дитини. У Німеччині вартість навчання у мистецьких закладах визначається виходячи з кількості предметів, які обрано на навчання. В підсумку вартість може бути від 60 євро - при виборі тільки одного предмету зі спеціальності обсягом 30 хв. тиждень, до 500 євро при збільшенні часу на предмет зі спеціальності та вивчення інших теоретичних предметів. Також батьки розуміють – що участь у фіналах конкурсу – це прямий шлях до професійної мистецької освіти [45].

Таким чином, встановлюючи досить велику плату за навчання, держава дає можливість батькам з урахуванням бажань дитини та своїх фінансових можливостей самостійно формувати програму мистецького навчання, талановиті діти можуть забезпечити суттєве зменшення вартості свого навчання, а заклади початкової мистецької освіти збільшити своє фінансування.

Впровадження подібної системи – це завдання загальнодержавного, а не місцевого рівня. Проте розробка проекту, організація громадських слухань з цієї проблематики не виходять за межі компетенцій органів місцевої влади.

Як зазначалося вище, карантинні обмеження 2020 року, пов'язані із поширенням коронавірусу COVID-19, оголили проблеми неготовності вчителів мистецьких шкіл вести заняття у дистанційній формі. Ці проблеми мають два аспекти:

1. Низький рівень комп'ютерної грамотності вчителів.
2. «Зрівнялівка» вимог до загальноосвітніх та мистецьких шкіл.

Вирішення проблеми першого аспекти було здійснено самими вчителями. Всі почали займатись самоосвітою. Наслідком цього стало на фокусуванні різних викладачів на різних програмних продуктах: вайбер, зум, тімс, гуглклас. Як наслідок різні заняття стали проводитися з використанням різних засобів цифровізації, що ускладнює навчальний процес. Це вимагає уніфікації підходів до організації навчального процесу, ініціатором чого повинні стати органи місцевого самоврядування.

Другий аспект проблем карантинних заходів був зумовлений наступним:

- якщо для загальноосвітніх шкіл були розроблені певні рекомендації щодо здійснення дистанційних занять, то для мистецьких шкіл таких рекомендацій не існує;
- неможливість дистанційно якісно проводити окремі види занять (наприклад, хорівий спів, вокал з концертмейстром, хореографія);
- поширення умов карантинних обмежень на весь заклад початкової мистецької освіти без урахування специфіки окремих видів занять. Так, більшість групових занять в школах є можливість організувати малими

групами (3-10 дітей), багато занять мають індивідуальний характер (гра на музичних інструментах, вокал) – такі заняття, на нашу думку, повинні проводитись у звичайному режимі при дотриманні всіх антивірусних умов (заходів).

Оскільки загальнодержавні органи влади з тих чи інших причин не врахували особливості освітнього процесу у мистецьких закладах освіти, то Управління та департаменти культури місцевих органів влади повинні виступити з ініціативою розробки проекту окремого Положення організації навчального процесу у закладах початкової мистецької освіти з можливістю надання вибору дітям та їх батькам форми проведення окремих видів занять.

Для обґрунтування такого Положення необхідно буде провести ревізію наявних класів, визначити їх відповідність за площею санітарним вимогам щодо одночасної присутності вчителів і дітей в умовах карантинних обмежень. Ми пропонуємо розробити стандартний документ – карантинний сертифікат навчального класу, який би засвідчував максимальну кількість учнів які могли б одночасно навчатися у цьому класі. Наявність подібного документу дозволило б юридично закріпити можливість проведення занять оф-лайн занять під час карантину.

Наступною проблемою, на яку необхідно звернути увагу місцевим органам державної влади – це забезпечення публічності інформації про діяльність цих органів у сфері початкової мистецької освіти та публічності самих закладів початкової мистецької освіти.

Для забезпечення прозорості роботи органів державної влади Україна поставила за мету інтеграцію державного порталу data.gov.ua для відкритих даних і відповідного європейського вебпорталу data.europe.eu або europeandataportak.eu. Інтеграція вебпорталів для відкритих даних є вимогою для всіх державчленів Європейського Союзу (ЄС), що набуває особливої актуальності з урахуванням прагнення України вступити до ЄС. Відкриті дані повинні забезпечити прозорість рішень влади та їх вплив на розвиток держави, а також посилити боротьбу з корупцією. У 2018 р. до наукового обігу у сфері публічного управління було

введено відповідну термінологію для позначення процесів інформатизації. Це такі терміни, як «цифровізація», «цифровізація публічного врядування» (процес упровадження цифрових технологій для вдосконалення життєдіяльності людини, суспільства і держави; цифрова реалізація публічної влади як результат еволюційного впровадження технологій: «інформатизація державного управління», «електронне урядування», «цифровізація публічного врядування»).

При підготовці цього дослідження була виявлена проблема відсутності вичерпної інформації щодо стану розвитку системи початкової мистецької освіти, що пов'язано із підпорядкованістю окремих закладів різним державним органам, поданням різних форм звітності закладами початкової мистецької освіти різним органам державної влади. І хоча всі форми звітності цих закладів не мають статусу комерційної таємниці, керівництво окремих закладів не давало можливості побачити їх.

Якби в районі існував портал із доступом до інформації, що міститься у різних формах звітності, або, якби забезпечити оприлюднення своєї звітності самими закладами, то можна було б підвищити якість та оперативність отримання необхідної інформації для прийняття зважених рішень у сфері початкової мистецької освіти, підвищити довіру громади до органів місцевої влади, забезпечити громадський контроль над своєю діяльністю.

Підсумувати шляхи удосконалення організації роботи органів місцевого самоврядування у сфері початкової мистецької освіти Деснянського району м. Києва дозволяє рис. 3.1.

Рис. 3.1. Шляхи удосконалення організації роботи органів місцевого самоврядування у сфері початкової мистецької освіти Деснянського району м. Києва

Джерело: складено автором

Реалізація запропонованих у роботі заходів щодо удосконалення організації роботи органів місцевого самоврядування у сфері початкової мистецької освіти Деснянського району м. Києва неможливе без збільшення рівня ініціативності керівництва та співробітників Управління культури цього району, організаційної, консультативної та фінансової підтримки з боку керівництва району, Департаменту культури Київської міської державної адміністрації та волонтерів.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Зміст організації роботи органів місцевого самоврядування у сфері початкової мистецької освіти полягає у формуванні умов реалізації державної політики у цій сфері на рівні територіальних громад шляхом створення у складі місцевих органів влади відповідних організаційних структур та формування взаємозв'язків між ними із необхідними для досягнення поставлених перед ними завданнями ресурсами.

Головну мету організації роботи органів місцевого самоврядування у сфері початкової мистецької освіти необхідно визначити наступним чином: шляхом забезпечення культурного розвитку дітей сформувати фундамент гармонізації майбутнього розвитку громади. Головна мета може бути конкретизована низкою цілей: популяризувати початкову мистецьку освіту в громаді; покращити доступність початкової мистецької освіти для мешканців громади, як з фінансової, так і територіальної (транспортної) точки зору; впроваджувати в закладах початкової мистецької освіти програм інклюзивної освіти; підвищити якість початкової мистецької освіти шляхом покращення матеріально-технічної бази закладів цієї освіти, підвищення кваліфікації вчителів; підтримувати творчий розвиток учнів мистецьких шкіл шляхом запрошення їх до участі у різних святкових заходах, фінансування участі талановитих дітей у конкурсах та фестивалях національного та міжнародного рівнів.

Особливістю нормативно-правового регулювання початкової мистецької освіти є її належність до двох сфер управління: управління освітою та управління культурою. Тому основні регулятивні засади організації системи початкової мистецької освіти визначаються і освітнім законодавством, і законодавством у сфері культури. Також, у контексті дослідження, складовою нормативно-правового регулювання початкової мистецької освіти є законодавство, що визначає функції місцевих органів державної влади у цій сфері державного управління.

Організація роботи органів місцевого самоврядування базується на таких Законах України, як «Про культуру», «Про освіту», «Про позашкільну освіту»,

«Про місцеве самоврядування»; підзаконних актах «Концепція початкової мистецької школи», «Положення про мистецьку школу», «Положення про атестацію педагогічних працівників навчальних закладів (установ) освіти сфери культури», «Примірні штатні норматив мистецьких шкіл», «Нормативи матеріально-технічного забезпечення мистецьких шкіл» та ін.

У Деснянському районі м. Києва реалізує державну політики у сфері початкової мистецької освіти Управління культури Деснянської районної у м. Києві державної адміністрації, яке нараховує 9 працівників.

До закладів початкової мистецької освіти, що входять до компетенції районних органів місцевого самоврядування відносяться: дитяча музична школа №24 Деснянського району м. Києва, київська дитяча школа мистецтв № 3 Деснянського району м. Києва, школа мистецтв деснянського району міста Києва імені М.Д. Леонтовича.

Дослідження сучасного стану організації роботи органів місцевого самоврядування у сфері початкової мистецької освіти Деснянського району м. Києва виявило розпорошеність функцій управління культурно-естетичним вихованням в районі між різними органами місцевої влади. Так, конкуренцію закладам початкової мистецької освіти у культурно-естетичному розвитку дітей чинять заклади клубного типу, частина яких перебуває в підпорядкуванні Управління культури, а частина – в підпорядкуванні Управління освіти району. Крім цього одна школи мистецтв в районі внаслідок реформи вищої та середньої спеціальної освіти було приєднано до Київської муніципальної академії танцю ім. С. Лифаря, внаслідок чого вона втратила статус самостійного об'єкту державного управління і у складі академії перейшла у підпорядкування Департаменту культури КМДА.

Відсутність єдиного органу державного управління закладами початкової мистецької освіти у Деснянському районі м. Києва унеможливорює контроль за основними тенденціями розвитку цієї сфери та, відповідно, негативно позначається на якості цього управління.

Крім проблем відсутності координації управління початковою мистецькою

освітою (як на місцевому, так і на державному рівні), існує також проблема фінансування цієї сфери: ця сфера фінансування завжди мала низьку пріоритетність (на відміну від сфери освіти), визначення сум фінансування закладів сфери освіти та сфери культури за рахунок коштів державного бюджету базувалося на різних критеріях не на користь закладів культури, в результаті реформи органів місцевого самоврядування фінансування закладів початкової мистецької освіти здійснюється за рахунок коштів державного бюджету.

Оцінка результативності організації роботи органів місцевого самоврядування в сфері початкової мистецької освіти була здійснена за якісними та кількісними критеріями. За якісними критеріями (відкритість інформації в Управлінні, відсутність скарг та судових справ щодо питань, які знаходяться в компетенції Управління, демократизм в управлінні підконтрольними закладами) роботу Управління культури Деснянського району можна вважати ефективною.

За кількісними критеріями стан системи початкової мистецької освіти району має низький рівень. В першу чергу це стосується наступних характеристик:

- темпи росту вартості основних засобів закладів початкової мистецької освіти суттєво відстають від значення цього показника для всіх закладів культури району;
- коефіцієнт зносу основних засобів закладів початкової мистецької освіти суттєво перевищує значення цього показника для всіх закладів культури району;
- невідповідність частки вартості основних засобів закладів початкової мистецької освіти частці капітальних інвестицій у ці заклади.

Єдиним позитивним явищем у забезпечення задовільного стану матеріально-технічної бази є поступове її покращення, особливо у 2020 році.

Щодо джерел фінансування закладів початкової мистецької освіти необхідно підкреслити сильну залежність підконтрольних закладів від бюджетних асигнувань, частка власних доходів не перевищувала 11%, а у зв'язку із карантинними заходами та відтоком у березні-квітні 2020 року частини учнів частка власних доходів впала до 7,2%. Тобто виконання такого завдання реформи

початкової мистецької освіти, як збільшення автономності закладів опинилося під загрозою.

Щодо чисельності учнів у підконтрольних Управлінню культури закладів слід звернути увагу на незначні її коливання, що пов'язано із переповненістю закладів початкової мистецької освіти і навіть зменшення чисельності учнів у березні-квітні 2020 року було досить швидко компенсовано новими вступниками у вересні того ж року.

Таким чином, в організації роботи Управління культури Деснянського району м. Києва в сфері початкової мистецької освіти є низка недоліків, що вимагає удосконалення процесів державного управління у цій сфері.

Проведена робота дозволила виділити наступні складові такого удосконалення:

- Робота по залученню грантів, що передбачає появу у штатному розписі Управління культури нової посади – спеціаліст із залучення грантів;
- Формування конкуренції між закладами початкової мистецької освіти як механізму, що стимулює ці заклади до самоудосконалення своєї роботи;
- Обґрунтування проекту розширення мережі закладів;
- Забезпечення покращення доступності закладів для дітей з особливими потребами;
- Забезпечення публічності у сфері початкової мистецької освіти;
- Осучаснення матеріально-технічної бази закладів;
- Ініціювання розробки Положення «Про особливості роботи закладів початкової мистецької освіти в умовах карантину».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бакуменко В. Д. Функціональний зміст моделі процесу науково обґрунтованого державного управління / В. Д. Бакуменко, О. В. Дудник, О. В. Смігунова // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка. - 2018. - Вип. 191. - С. 19-27.
2. Бахтіна Ю. С. Поняття та класифікація функцій державного управління / Ю. С. Бахтіна // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія : Право. - 2018. - Вип. 26. - С. 85-89.
3. Білокур Є. І. Функції державного управління в межах керуючої системи / Є. І. Білокур // Право та державне управління. - 2016. - № 4. - С. 66-71.
4. Білявська Ю. В. Теорія організації : підручник / Ю. В. Білявська, Н. В. Микитенко ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. - Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. - 423 с.
5. Войтенко А. Б. Децентралізація та реформування місцевого самоврядування : навч. посіб. / Архип Войтенко ; Житомир. нац. агрокол. ун-т. - Київ : Ліра-К, 2020. - 469 с.
6. Громадська рада при Міністерстві культури України. Планування майбутнього початкової мистецької освіти: дослідження. [Електронний ресурс] - Режим доступу: https://mincult.wordpress.com/2017/03/01/music_school_future/
7. Деснянська районна в місті Києві державна адміністрація. [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://desn.kyivcity.gov.ua/content/upravlinnya-kultury-turyzmu-ta-ohorony-kulturnoi-spadshchynu.html>
8. Деякі питання діяльності Міністерства культури та інформаційної політики. Постанова Кабінету Міністрів України від 16.10.2019 № 885 [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/885-2019-%D0%BF#top>
9. Запорожець Т. В. Нормативно-правове та організаційне забезпечення інтелектуалізації управлінських процесів у діяльності органів публічної влади

- / Т. В. Запорожець // Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. Серія : Державне управління. - 2020. - № 1. - С. 110-114.
10. Іванський А. Й. Місцеве самоврядування та захист майнових прав територіальної громади : монографія / А. Й. Іванський. - Одеса : Гельветика, 2019. - 229 с.
 11. Колос Т. Початкова мистецька освіта в соціокультурному просторі України (на підставі соціологічного дослідження) // Культурологічна думка. - 2013. - № 6. - С. 179-184.
 12. Конституція України - Київ : Київський Бізнес Центр, 2021. - 80 с.
 13. Концепція сучасної мистецької школи [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://mincult.kmu.gov.ua/control/publish/article?art_id=245415870
 14. Концепція художньо-естетичного виховання учнів у загальноосвітніх навчальних закладах. Наказ МОН від 25.02.2004 № 151/11 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1_11290-04#Text
 15. Кравцова Т. М. Дослідження видів функцій державного управління та їх значення у процесі державно-управлінської діяльності / Т. М. Кравцова, Г. В. Калініченко // Форум права. - 2011. - № 1. - С. 522-527.
 16. Марущак О. А. Нормативно-правове регулювання місцевого самоврядування в Україні : навч. посіб. / О. А. Марущак ; Чернігів. нац. технол. ун-т. - Чернігів : ЧНТУ, 2019. - 267 с.
 17. Методичні рекомендації з розроблення освітніх програм для мистецьких шкіл. Наказ Міністерства культури від 16.07.2018 № 633 [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://mincult.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=245415907&cat_id=245415844
 18. Мистецька освіта в Україні: розвиток творчого потенціалу в ХХІ столітті : Аналітична доповідь українською, російською, англійською мовами : наук. видання / Л. М. Масол, О. В. Базелюк, О. А. Комаровська, В. Г. Муромець, В. В. Рагозіна ; за наук. ред. Л. М. Масол. - К. : Аура Букс, 2012. - 240 с.

19. Мистецька освіта: історія, теорія, технології : зб.наук.праць / заг. ред. Т.А Смирнової. - Харків: ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2017 - 291 с.
20. Міністерство культури та інформаційної політики України. Про сьогодення та майбутнє мистецької освіти - офіційно та відверто [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://mincult.kmu.gov.ua/control/publish/article?art_id=245488932
21. Місцеве самоврядування = Local self-government : підручник / [О. В. Берданова та ін. ; за ред. В. М. Вакуленка, Ю. Ф. Дехтяренка, В. С. Куйбіди] ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. - Київ : НАДУ, 2019. - 671 с.
22. Монастирський Г. Л. Теорія організації : підручник / Г. Л. Монастирський; Західноукр. нац. ун-т. - 2-ге вид., допов. й перероб. - Тернопіль : ЗУНУ, 2020. - 327 с.
23. Мошек Г. Є. Менеджмент організації. Теорія та практика : навч. посіб. XXI ст. / [Г. Є. Мошек, В. Л. Федоренко, А. С. Соломко ; за заг. ред. Мошека Г. Є.] ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Н.-д. центр судової експертизи з питань інтелектуал. власності. - Київ : Ліра-К, 2020. - 419 с.
24. Нечаєва Л. В. Сучасні концепції мистецької освіти і виховання студентської та учнівської молоді / Л. В. Нечаєва // Наука і освіта : наук.-практ. журнал. – 2011. – №7. – С. 97-100.
25. Основи менеджменту : навч. посіб. / [Ю. О. Бекетов та ін.] ; Харків. нац. автомоб.-дорож. ун-т. - Харків : ХНАДУ, 2019. - 263 с.
26. Основні завдання органів місцевого самоврядування в процесі проведення добровільного об'єднання територіальних громад. https://adm-km.gov.ua//doc/doc10000_3.pdf
27. Панченко В. А. Основи менеджменту : навч. посіб. : [для студентів екон. спец.] / Панченко В. А., Галета Я. В., Черненко О. В. - Дніпро : Середняк Т. К., 2019. - 451 с.
28. Паспорт Деснянського району міста Києва станом на 01.01.2021 [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://desn.kyivcity.gov.ua/files/2021/3/1/1.pdf>

29. Перелік закладів базового рівня мережі культури м. Києва
https://kyivcity.gov.ua/npa/pro_zatverdzhennya_perelikiv_zakladiv_kulturi_bazovo_merezhi_mistseвого_rivnya/cuqdkx4gms_30-7603/
30. Половіна О. Дитина у світі мистецтва. [Електронний ресурс]
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/doshkilna/2021/02/22/Dytyna%20u%20sviti%20mystetstva.pdf>
31. Положення про атестацію педагогічних працівників навчальних закладів (установ) освіти сфери культури. Наказ Міністерства культури від 12.07.2018 № 628 [Електронний ресурс] - Режим доступу:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0926-18#n29>
32. Положення про Державне агентство України з питань мистецтв та мистецької освіти. Постанова Кабінету Міністрів України від 27.05.2020 № 434 [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/434-2020-%D0%BF#Text>
33. Положення про мистецьку школу. Наказ Міністерства культури від 09.08.2018 № 686 [Електронний ресурс] - Режим доступу:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1004-18?lang=uk#Text>
34. Поступна О. В. Публічне управління регіональними освітніми системами в Україні : монографія / О. В. Поступна ; Нац. ун-т цивіл. захисту України. - Харків : Оберіг, 2021. - 399 с.
35. Практичні аспекти публічного управління в контексті сталого розвитку : [колект.] монографія / [М. М. Новікова та ін.] ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. - Харків : Друкарня Мадрид, 2019. - 238 с.
36. Про культуру. Закон України від 14.12.2010 № 2778-VI [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2778-17>
37. Про місцеве самоврядування. Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>
38. Про освіту. Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

39. Про позашкільну освіту. Закон України від 22.06.2000 № 1841-III [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1841-14#Text>
40. Публічне управління та сучасний менеджмент в інформаційному суспільстві : колект. монографія / [заг. ред. О. В. Михайловської] ; Чернігів. нац. технол. ун-т. - Київ : Кондор, 2019. - 186 с.
41. Сороко В. М. Результативність та ефективність державного управління і місцевого самоврядування : навч. посіб. / В. М. Сороко. - К. : НАДУ, 2012. - 260 с.
42. Сьомич М. І. Служба в органах місцевого самоврядування : навч. посіб. / М. І. Сьомич ; Полтав. держ. аграр. акад. - Полтава : Астрія, 2020. - 306 с.
43. Тертишна Л. С. Державна регіональна політика: господарсько-правові механізми реалізації : монографія / Л. С. Тертишна ; [Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, Каф. госп. права]. - Харків : Юрайт, 2020. - 170 с.
44. Український культурний фонд [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://ucf.in.ua/>
45. Френкель І. Реформа мистецької освіти: міра втручання в навчальні процеси. [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://ucss.org.ua/novyny/reforma-mystetskoj-osvity-mira-vtruchannia-v-navchalni-protsesy/>
46. Цифрова трансформація публічного управління : колект. монографія / [О. В. Карпенко та ін.] ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. - Київ : НАДУ, 2020. - 254 с.
47. Ярова О. Б. Тенденції розвитку початкової освіти в країнах Європейського Союзу (кінець ХХ - початок ХХІ ст.) : монографія / О. Б. Ярова. - К. : Педагогічна думка, 2018. - 410 с.
48. Creative Europe Ukraine [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://creativeeurope.in.ua/en/>
49. HOUSE OF EUROPE [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://houseofeurope.org.ua/>

ДОДАТКИ

Додаток А

Консолідована фінансова звітність закладів культури, що знаходяться у
 підпорядкуванні Управління культури Деснянської районної у м. Київ державної
 адміністрації

БАЛАНС

АКТИВ	Код рядка	01.01.2018	01.01.2019	01.01.2020	01.01.2021
1	2	3	4		
I. НЕФІНАНСОВІ АКТИВИ					
Основні засоби:	1000	14134093	16922228	18794897	22948676
первісна вартість	1001	26621000	28434130	31590923	37819636
знос	1002	12486907	11511902	12796026	14870960
Інвестиційна нерухомість:	1010	-	-	-	-
первісна вартість	1011	-	-	-	-
знос	1012	-	-	-	-
Нематеріальні активи:	1020	-	-	-	-
первісна вартість	1021	-	-	-	-
накопичена амортизація	1022	-	-	-	-
Незавершені капітальні інвестиції	1030	-	-	-	-
Довгострокові біологічні активи:	1040	-	-	-	-
первісна вартість	1041	-	-	-	-
накопичена амортизація	1042	-	-	-	-
Запаси	1050	484910	525594	694651	1321649
Виробництво	1060	-	-	-	-
Поточні біологічні активи	1090	-	-	-	-
Усього за розділом I	1095	14619003	17447822	19489548	24270325
II. ФІНАНСОВІ АКТИВИ					
Довгострокова дебіторська заборгованість	1100	-	-	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції, у тому числі:	1110	-	-	-	-
цінні папери, крім акцій	1111	-	-	-	-
акції та інші форми участі в капіталі	1112	-	-	-	-
Поточна дебіторська заборгованість:					
за розрахунками з бюджетом	1120	-	-	-	-
за розрахунками за товари, роботи	1125	-	-	-	-
за наданими кредитами	1130	-	-	-	-
за виданими авансами	1135	-	-	-	-
за розрахунками із соц. страхування	1140	-	48342	16661	137203
за внутрішніми розрахунками	1145	-	-	-	-
інша поточна дебіторська заборгованість	1150	11639	13019	12037	6080
Поточні фінансові інвестиції	1155	-	-	-	-
Грошові кошти та їх еквіваленти розпорядників бюджетних коштів та державних цільових фондів у:					
національній валюті, у тому числі в:	1160	1995100	2076187	2743211	2541368

касі	1161	-	-	-	-
казначействі	1162	1995100	2076187	2743211	2541368
установах банків	1163	-	-	-	-
дорозі	1164	-	-	-	-
іноземній валюті	1165	-	-	-	-
<i>Кошти бюджетів та інших клієнтів на:</i>					
єдиному казначейському рахунку	1170	-	-	-	-
рахунках в установах банків, у тому числі в:	1175	-	-	-	-
національній валюті	1176	-	-	-	-
іноземній валюті	1177	-	-	-	-
Інші фінансові активи	1180	-	-	-	-
Усього за розділом II	1195	2006739	2137548	2771909	2684651
III. ВИТРАТИ МАЙБУТНІХ ПЕРІОДІВ	1200	3471	5140	9696	-
БАЛАНС	1300	16629213	19590510	22271153	26954976
ПАСИВ	Код рядка	01.01.2018	01.01.2019	01.01.2020	01.01.2021
1	2	3	4	5	6
I. ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ ТА ФІНАНСОВИЙ РЕЗУЛЬТАТ					
Внесений капітал	1400	26357190	27966457	31457896	37740182
Капітал у дооцінках	1410	-	-	-	-
Фінансовий результат	1420	-9773885	-8439874	-9217314	-10932274
Капітал у підприємствах	1430	-	-	-	-
Резерви	1440	-	-	-	-
Цільове фінансування	1450	-	-	-	-
Усього за розділом I	1495	16583305	19526583	22240582	26807908
II. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ					
<i>Довгострокові зобов'язання:</i>					
за цінними паперами	1500	-	-	-	-
за кредитами	1510	-	-	-	-
інші довгострокові зобов'язання	1520	-	-	-	-
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1530	-	-	-	-
<i>Поточні зобов'язання:</i>					
за платежами до бюджету	1540	-	1469	2604	21570
за розрахунками за товари, роботи	1545	-	-	-	-
за кредитами	1550	-	-	-	-
за одержаними авансами	1555	-	-	-	-
за розрахунками з оплати праці	1560	-	5442	14057	115633
за розрахунками із соціального страхування	1565	-	41431	-	-
за внутрішніми розрахунками	1570	-	-	-	-
інші поточні зобов'язання, з них:	1575	45908	15585	13910	9865
за цінними паперами	1576	-	-	-	-
Усього за розділом II	1595	45908	63927	30571	147068
III. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	1600	-	-	-	-
IV. ДОХОДИ МАЙБУТНІХ ПЕРІОДІВ	1700	-	-	-	-
БАЛАНС	1800	16629213	19590510	22271153	26954976

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	2018	2019	2020
1	2	3	4	5
ДОХОДИ				
<i>Доходи від обмінних операцій</i>				
Бюджетні асигнування	2010	64784988	79867062	76904783
Доходи від надання послуг (виконання робіт)	2020	5651491	6639920	5573682
Доходи від продажу активів	2030	-	169	8197
Фінансові доходи	2040	-	-	-
Інші доходи від обмінних операцій	2050	56518	70098	35193
Усього доходів від обмінних операцій	2080	70492997	86577249	82521855
<i>Доходи від необмінних операцій</i>				
Податкові надходження	2090	-	-	-
Неподаткові надходження	2100	-	-	-
Трансферти	2110	-	-	-
Надходження до державних цільових фондів	2120	-	-	-
Інші доходи від необмінних операцій	2130	136255	572515	27922
Усього доходів від необмінних операцій	2170	136255	572515	27922
Усього доходів	2200	70629252	87149764	82549777
ВИТРАТИ				
<i>Витрати за обмінними операціями</i>				
Витрати на виконання бюджетних програм	2210	62058882	81117613	78689725
Витрати на виготовлення продукції (надання послуг, виконання робіт)	2220	5623360	6002335	5538155
Витрати з продажу активів	2230	-	-	-
Фінансові витрати	2240	-	-	-
Інші витрати за обмінними операціями	2250	40800	32672	39401
Усього витрат за обмінними операціями	2290	67723042	87152620	84267281
<i>Витрати за необмінними операціями</i>				
Трансферти	2300	-	-	-
Інші витрати за необмінними операціями	2310	124049	579291	26768
Усього витрат за необмінними операціями	2340	124049	579291	26768
Усього витрат	2380	67847091	87731911	84294049
Профіцит/дефіцит за звітний період	2390	2782161	-582147	-1744272
Витрати на оплату праці				
Витрати на оплату праці	2820	46515738	54659865	59753752
Відрахування на соціальні заходи	2830	10086632	11809391	12876768
Матеріальні витрати	2840	10197814	19269437	9402287
Амортизація	2850	895554	1381255	2195073
Інші витрати	2860	27304	32672	39401
Усього	2890	67723042	87152620	84267281

ПРИМІТКИ ДО РІЧНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ за 2018 рік

Групи основних засобів	Код рядка	Залишок на початок року		Переоцінка (дооцінка +, уцінка 0)		Вибуття за звітний рік		Надійшло за рік		Зменшення/відновлення корисності	Нарахована амортизація за звітний рік	Інші зміни за рік		Залишок на кінець року		Діапазон корисного використання	
		первісна (переоцінена) вартість	знос	первісна (переоцінена) вартість	знос	первісна (переоцінена) вартість	знос	первісна (переоцінена) вартість	знос			первісна (переоцінена) вартість	знос	первісна (переоцінена) вартість	знос	від	до
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Інвестиційна нерухомість	010	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Земельні ділянки	020	8618795	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8618795	0	0	0
Капітальні витрати на поліпшення земель	030	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Будівлі, споруди та передавальні пристрої	040	9092460	8029143	0	0	7203	7203	122084	0	0	261363	44292	1808104	9251633	6475199	0	50
Машини та обладнання	050	3122623	1447108	0	0	54566	54566	635404	0	0	216973	195732	146939	3899193	1756454	0	10
Транспортні засоби	060	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Інструменти, прилади, інвентар	070	667710	317192	0	0	41456	41456	57744	0	0	31536	23490	96500	707488	403772	0	10
Тварини та багаторічні насадження	080	20935	19799	0	0	0	0	0	0	0	0	18	1154	20953	20953	0	25
Інші основні засоби	090	696727	472984	0	0	147475	147475	350000	0	0	44165	106264	20766	1005516	390440	0	10
Музейні фонди	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Бібліотечні фонди	110	2229066	1114529	0	0	23295	23295	124049	0	0	73672	89329	44664	2419149	1209570	0	5
Малоцінні необоротні матеріальні активи	120	2142879	1071249	0	0	59214	59214	356476	0	0	207845	78543	39269	2361598	1180611	0	5
Білизна, постільні речі, одяг та взуття	130	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Інвентарна тара	140	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Необоротні матеріальні активи спеціального призначення	150	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Природні ресурси	160	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Інші необоротні матеріальні активи	170	29805	14903	0	0	0	0	120000	0	0	60000	0	0	149805	74903	0	0
Разом	180	26621000	12486907	0	0	333209	333209	1765757	0	0	895554	380582	1537350	28434130	11511902	0	105

ПРИМІТКИ ДО РІЧНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ за 2019 рік

Групи основних засобів	Код рядка	Залишок на початок року		Переоцінка (дооцінка +, уцінка 0)		Вибуття за звітний рік		Надійшло за рік		Зменшення/відновлення корисності	Нарахована амортизація за звітний рік	Інші зміни за рік		Залишок на кінець року		Діапазон корисного використання	
		первісна (переоцінена) вартість	знос	первісна (переоцінена) вартість	знос	первісна (переоцінена) вартість	знос	первісна (переоцінена) вартість	знос			первісна (переоцінена) вартість	знос	первісна (переоцінена) вартість	знос	від	до
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Інвестиційна нерухомість	010	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Земельні ділянки	020	8618795	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8618795	0	0	0
Капітальні витрати на поліпшення земель	030	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Будівлі, споруди та передавальні пристрої	040	9251633	6475199	0	0	0	0	0	0	0	216631	0	2913	9251633	6694743	20	50
Машини та обладнання	050	3899193	1756454	0	0	77120	77120	796946	0	0	288527	0	18538	4619019	1986399	2	20
Транспортні засоби	060	0	0	0	0	0	0	36600	0	0	4270	0	0	36600	4270	0	10
Інструменти, прилади, інвентар	070	707488	403772	0	0	368	368	937449	0	0	51576	0	13115	1644569	468095	4	15
Тварини та багаторічні насадження	080	20953	20953	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20953	20953	10	25
Інші основні засоби	090	1005516	390440	0	0	17665	17665	81898	0	0	84181	0	0	1069749	456956	2	15
Музейні фонди	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Бібліотечні фонди	110	2419149	1209570	0	0	29509	29509	516489	0	0	272999	0	0	2906129	1453060	0	10
Малоцінні необоротні матеріальні активи	120	2361598	1180611	0	0	7035	7035	795174	0	0	401105	0	0	3149737	1574681	0	15
Білизна, постільні речі, одяг та взуття	130	0	0	0	0	0	0	4653	0	0	2326	0	0	4653	2326	0	2
Інвентарна тара	140	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Необоротні матеріальні активи спеціального призначення	150	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Природні ресурси	160	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Інші необоротні матеріальні активи	170	149805	74903	0	0	0	0	119281	0	0	59640	0	0	269086	134543	0	10
Разом	180	28434130	11511902	0	0	131697	131697	3288490	0	0	1381255	0	34566	31590923	12796026	0	0

ПРИМІТКИ ДО РІЧНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ за 2020 рік

Групи основних засобів	Код рядка	Залишок на початок року		Переоцінка (дооцінка +, уцінка 0)		Вибуття за звітний рік		Надійшло за рік		Зменшення/відновлення корисності	Нарахована амортизація за звітний рік	Інші зміни за рік		Залишок на кінець року		Діапазон корисного використання	
		первісна (переоцінена) вартість	знос	первісна (переоцінена) вартість	знос	первісна (переоцінена) вартість	знос	первісна (переоцінена) вартість	знос			первісна (переоцінена) вартість	знос	первісна (переоцінена) вартість	знос	від	до
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Інвестиційна нерухомість	010	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Земельні ділянки	020	8618795	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8618795	0	0	0
Капітальні витрати на поліпшення земель	030	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Будівлі, споруди та передавальні пристрої	040	9251633	6694743	0	0	87542	64816	521472	0	0	211782	0	0	9685563	6841709	20	50
Машини та обладнання	050	4619019	1986399	0	0	0	0	2220457	0	0	425293	0	0	6839476	2411692	2	20
Транспортні засоби	060	36600	4270	0	0	0	0	0	0	0	7320	0	0	36600	11590	0	10
Інструменти, прилади, інвентар	070	1644569	468095	0	0	3438	3438	1258458	0	0	346184	0	0	2899589	810841	4	15
Тварини та багаторічні насадження	080	20953	20953	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20953	20953	10	25
Інші основні засоби	090	1069749	456956	0	0	0	0	188280	0	0	87094	0	0	1258029	544050	2	15
Музейні фонди	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Бібліотечні фонди	110	2906129	1453060	0	0	45406	45406	334503	0	0	189956	0	0	3195226	1597610	0	5
Малоцінні необоротні матеріальні активи	120	3149737	1574681	0	0	6479	6479	1808952	0	0	907958	483	0	4952693	2476160	0	15
Білизна, постільні речі, одяг та взуття	130	4653	2326	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4653	2326	0	2
Інвентарна тара	140	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Необоротні матеріальні активи спеціального призначення	150	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Природні ресурси	160	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Інші необоротні матеріальні активи	170	269086	134543	0	0	0	0	38973	0	0	19486	0	0	308059	154029	0	0
Разом	180	31590923	12796026	0	0	142865	120139	6371095	0	0	2195073	483	0	37819636	14870960	0	0

Консолідована фінансова звітність закладів початкової мистецької, що знаходяться у підпорядкуванні Управління культури Деснянської районної у м. Київ державної адміністрації

БАЛАНС

АКТИВ	Код рядка	01.01.2018	01.01.2019	01.01.2020	01.01.2021
1	2	3	4	5	6
I. НЕФІНАНСОВІ АКТИВИ					
<i>Основні засоби:</i>	1000	10672283	10815596	10972572	12312464
<i>первісна вартість</i>	1001	15353839	15846471	16343920	18154661
<i>знос</i>	1002	4681556	5030875	5371348	5842197
<i>Інвестиційна нерухомість:</i>	1010	0	0	0	0
<i>первісна вартість</i>	1011	0	0	0	0
<i>знос</i>	1012	0	0	0	0
<i>Нематеріальні активи:</i>	1020	0	0	0	0
<i>первісна вартість</i>	1021	0	0	0	0
<i>накопичена амортизація</i>	1022	0	0	0	0
Незавершені капітальні інвестиції	1030	0	0	0	0
<i>Довгострокові біологічні активи:</i>	1040	0	0	0	0
<i>первісна вартість</i>	1041	0	0	0	0
<i>накопичена амортизація</i>	1042	0	0	0	0
Запаси	1050	191911	184790	264316	375597
Виробництво	1060	0	0	0	0
Поточні біологічні активи	1090	0	0	0	0
Усього за розділом I	1095	10864194	11000386	11236888	12688061
II. ФІНАНСОВІ АКТИВИ		0	0	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1100	0	0	0	0
<i>Довгострокові фінансові інвестиції, у тому числі:</i>	1110	0	0	0	0
цінні папери, крім акцій	1111	0	0	0	0
акції та інші форми участі в капіталі	1112	0	0	0	0
<i>Поточна дебіторська заборгованість:</i>		0	0	0	0
за розрахунками з бюджетом	1120	0	0	0	0
за розрахунками за товари, роботи, послуги	1125	0	0	0	0
за наданими кредитами	1130	0	0	0	0
за виданими авансами	1135	0	0	0	0
за розрахунками із соціального страхування	1140	0	6911	5930	44958
за внутрішніми розрахунками	1145	0	0	0	0
інша поточна дебіторська заборгованість	1150	9290	12903	11300	6080
Поточні фінансові інвестиції	1155	0	0	0	0
<i>Грошові кошти та їх еквіваленти розпорядників бюджетних коштів та державних цільових фондів у:</i>		0	0	0	0
<i>національній валюті, у тому числі в:</i>	1160	852673	819730	1045570	841145

касі	1161	0	0	0	0
казначействі	1162	852673	819730	1045570	841145
установах банків	1163	0	0	0	0
дорозі	1164	0	0	0	0
іноземній валюті	1165	0	0	0	0
<i>Кошти бюджетів та інших клієнтів на:</i>		0	0	0	0
єдиному казначейському рахунку	1170	0	0	0	0
<i>рахунках в установах банків, у тому числі в:</i>	1175	0	0	0	0
національній валюті	1176	0	0	0	0
іноземній валюті	1177	0	0	0	0
Інші фінансові активи	1180	0	0	0	0
Усього за розділом II	1195	861963	839544	1062800	892183
III. ВИТРАТИ МАЙБУТНІХ ПЕРІОДІВ	1200	0	0	0	0
БАЛАНС	1300	11726157	11839930	12299688	13580244
ПАСИВ	Код рядка	01.01.2018	01.01.2019	01.01.2020	01.01.2021
1	2	3	4	5	6
I. ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ ТА ФІНАНСОВИЙ РЕЗУЛЬТАТ					
Внесений капітал	1400	15270071	15573351	16422723	18287037
Капітал у дооцінках	1410	0	0	0	0
Фінансовий результат	1420	-3573669	-3753617	-4142875	-4760711
Капітал у підприємствах	1430	0	0	0	0
Резерви	1440	0	0	0	0
Цільове фінансування	1450	0	0	0	0
Усього за розділом I	1495	11696402	11819734	12279848	13526326
II. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		0	0	0	0
<i>Довгострокові зобов'язання:</i>		0	0	0	0
за цінними паперами	1500	0	0	0	0
за кредитами	1510	0	0	0	0
інші довгострокові зобов'язання	1520	0	0	0	0
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1530	0	0	0	0
<i>Поточні зобов'язання:</i>		0	0	0	0
за платежами до бюджету	1540	0	1469	549	8767
за розрахунками за товари, роботи, послуги	1545	0	0	0	0
за кредитами	1550	0	0	0	0
за одержаними авансами	1555	0	0	0	0
за розрахунками з оплати праці	1560	0	5442	5381	36191
за розрахунками із соціального страхування	1565	0	0	0	0
за внутрішніми розрахунками	1570	0	0	0	0
інші поточні зобов'язання, з них:	1575	29755	13285	13910	8960
за цінними паперами	1576				
Усього за розділом II	1595	29755	20196	19840	53918
III. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	1600	0	0	0	0
		0	0	0	0
IV. ДОХОДИ МАЙБУТНІХ ПЕРІОДІВ	1700	0	0	0	0
БАЛАНС	1800	11726157	11839930	12299688	13580244

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	2018	2019	2020
1	2	3	4	5
ДОХОДИ				
<i>Доходи від обмінних операцій</i>				
Бюджетні асигнування	2010	30029923	31804155	37329117
Доходи від надання послуг (виконання робіт)	2020	3350317	3694880	3052120
Доходи від продажу активів	2030	0	169	8197
Фінансові доходи	2040	0	0	0
Інші доходи від обмінних операцій	2050	40800	43000	21648
Усього доходів від обмінних операцій	2080	33421040	35542204	40411082
<i>Доходи від необмінних операцій</i>				
Податкові надходження	2090	0	0	0
Неподаткові надходження	2100	0	0	0
Трансферти	2110	0	0	0
Надходження до державних цільових фондів	2120	0	0	0
Інші доходи від необмінних операцій	2130	0	12914	8632
Усього доходів від необмінних операцій	2170	0	12914	8632
Усього доходів	2200	33421040	35555118	40419714
ВИТРАТИ				
<i>Витрати за обмінними операціями</i>				
Витрати на виконання бюджетних програм	2210	30314002	32131641	37753301
Витрати на виготовлення продукції (надання послуг, виконання робіт)	2220	3303091	3487514	3265213
Витрати з продажу активів	2230	0	0	0
Фінансові витрати	2240	0	0	0
Інші витрати за обмінними операціями	2250	40800	20972	39401
Усього витрат за обмінними операціями	2290	33657893	35640127	41057915
<i>Витрати за необмінними операціями</i>				
Трансферти	2300	0	0	0
Інші витрати за необмінними операціями	2310	0	33812	8947
Усього витрат за необмінними операціями	2340	0	33812	8947
Усього витрат	2380	33657893	35673939	41066862
Профіцит/дефіцит за звітний період	2390	-236853	-118821	-647148
Витрати на оплату праці		24015600	27021725	29715246
Відрахування на соціальні заходи		5216840	5861097	6404458
Матеріальні витрати		4051711	2313374	4363145
Амортизація		351924	422959	535665
Інші витрати		21818	20972	39401
Усього		33657893	35640127	41057915

ПРИМІТКИ ДО РІЧНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ за 2018 рік

Групи основних засобів	Код рядка	Залишок на початок року		Переоцінка (дооцінка +, уцінка 0)		Вибуття за звітний рік		Надійшло за рік		Зменшення/відновлення корисності	Нарахована амортизація за звітний рік	Інші зміни за рік		Залишок на кінець року		Діапазон корисного використання	
		первісна (переоцінена) вартість	знос	первісна (переоцінена) вартість	знос	первісна (переоцінена) вартість	знос	первісна (переоцінена) вартість	знос			первісна (переоцінена) вартість	знос	первісна (переоцінена) вартість	знос	від	до
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Інвестиційна нерухомість	010	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	0	0	0	0
Земельні ділянки	020	8618795	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	8618795	0	-	-
Капітальні витрати на поліпшення земель	030	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	0	0	-	-
Будівлі, споруди та передавальні пристрої	040	4022407	3137837	0	0	2025	2025	46200	0	0	82748	-	-	4066582	3218560	20	50
Машини та обладнання	050	1369730	750793	0	0	0	0	82458	0	0	83050	-	-	1452188	833843	2	10
Транспортні засоби	060	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	0	0	-	-
Інструменти, прилади, інвентар	070	206067	194201	0	0	0	0	57744	0	0	4709	-	-	263811	198910	4	10
Тварини та багаторічні насадження	080	19799	19799	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	19799	19799	10	25
Інші основні засоби	090	361401	201300	0	0	0	0	0	0	0	26710	-	-	361401	228010	2	10
Музейні фонди	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	0	0	-	-
Бібліотечні фонди	110	14586	7289	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	14586	7289	-	-
Малоцінні необоротні матеріальні активи	120	711249	355434	0	0	580	580	188835	0	0	94707	-	-	899504	449561	-	-
Білизна, постільні речі, одяг та взуття	130	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	0	0	-	-
Інвентарна тара	140	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	0	0	-	-
Необоротні матеріальні активи спеціального призначення	150	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	0	0	-	-
Природні ресурси	160	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	0	0	-	-
Інші необоротні матеріальні активи	170	29805	14903	0	0	0	0	120000	0	0	60000	-	-	149805	74903	-	-
Разом	180	15353839	4681556	0	0	2605	2605	495237	0	0	351924	-	-	15846471	5030875		

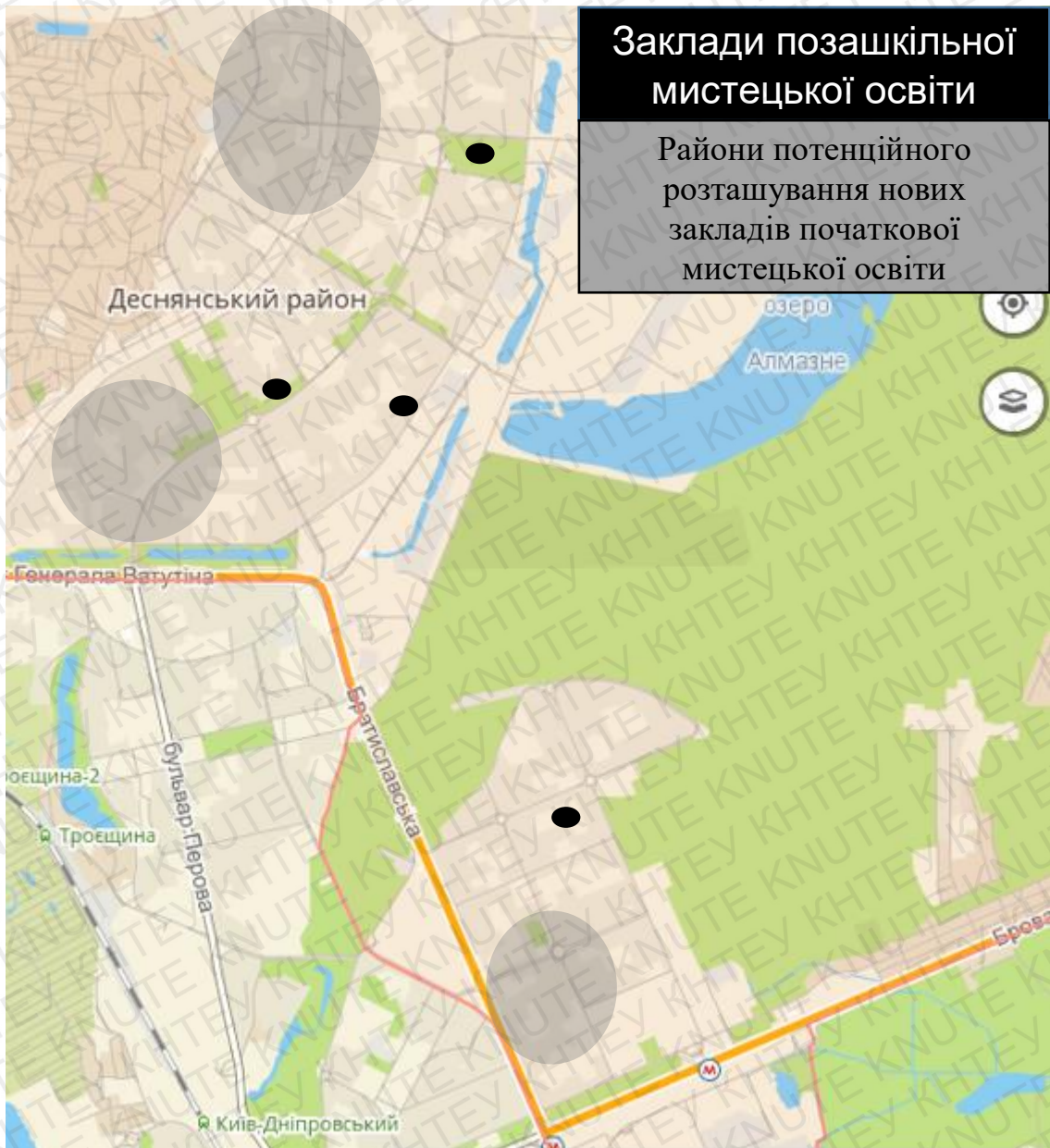
ПРИМІТКИ ДО РІЧНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ за 2019 рік

Групи основних засобів	Код рядка	Залишок на початок року		Переоцінка (дооцінка +, уцінка 0)		Вибуття за звітний рік		Надійшло за рік		Зменшення/відновлення корисності	Нарахована амортизація за звітний рік	Інші зміни за рік		Залишок на кінець року		Діапазон корисного використання	
		первісна (переоцінена) вартість	знос	первісна (переоцінена) вартість	знос	первісна (переоцінена) вартість	знос	первісна (переоцінена) вартість	знос			первісна (переоцінена) вартість	знос	первісна (переоцінена) вартість	знос	від	до
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Інвестиційна нерухомість	010	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	0	0	-	-
Земельні ділянки	020	8618795	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	8618795	0	-	-
Капітальні витрати на поліпшення земель	030	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	0	0	-	-
Будівлі, споруди та передавальні пристрої	040	4066582	3218560	0	0	0	0	0	0	0	81335	-	-	4066582	3299895	20	50
Машини та обладнання	050	1452188	833843	0	0	77120	77120	125010	0	0	89870	-	-	1500078	846593	2	10
Транспортні засоби	060	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	0	0	-	-
Інструменти, прилади, інвентар	070	263811	198910	0	0	0	0	30172	0	0	10121	-	-	293983	209031	4	10
Тварини та багаторічні насадження	080	19799	19799	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	19799	19799	10	25
Інші основні засоби	090	361401	228010	0	0	0	0	0	0	0	26573	-	-	361401	254583	2	10
Музейні фонди	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	0	0	-	-
Бібліотечні фонди	110	14586	7289	0	0	0	0	5800	0	0	2900	-	-	20386	10189	-	-
Малоцінні необоротні матеріальні активи	120	899504	449561	0	0	5366	5366	299672	0	0	152520	-	-	1193810	596715	-	-
Білизна, постільні речі, одяг та взуття	130	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	0	0	-	-
Інвентарна тара	140	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	0	0	-	-
Необоротні матеріальні активи спеціального призначення	150	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	0	0	-	-
Природні ресурси	160	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	0	0	-	-
Інші необоротні матеріальні активи	170	149805	74903	0	0	0	0	119281	0	0	59640	-	-	269086	134543	-	-
Разом	180	15846471	5030875	0	0	82486	82486	579935	0	0	422959	-	-	16343920	5371348	-	-

ПРИМІТКИ ДО РІЧНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ за 2020 рік

Групи основних засобів	Код рядка	Залишок на початок року		Переоцінка (дооцінка +, уцінка 0)		Вибуття за звітний рік		Надійшло за рік		Зменшення/відновлення корисності	Нарахована амортизація за звітний рік	Інші зміни за рік		Залишок на кінець року		Діапазон корисного використання	
		первісна (переоцінена) вартість	знос	первісна (переоцінена) вартість	знос	первісна (переоцінена) вартість	знос	первісна (переоцінена) вартість	знос			первісна (переоцінена) вартість	знос	первісна (переоцінена) вартість	знос	від	до
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Інвестиційна нерухомість	010	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	0	0	-	-
Земельні ділянки	020	8618795	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	8618795	0	-	-
Капітальні витрати на поліпшення земель	030	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	0	0	-	-
Будівлі, споруди та передавальні пристрої	040	4066582	3218560	0	0	0	0	0	0	0	81335	-	-	4066582	3299895	20	50
Машини та обладнання	050	1452188	833843	0	0	77120	77120	125010	0	0	89870	-	-	1500078	846593	2	10
Транспортні засоби	060	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	0	0	-	-
Інструменти, прилади, інвентар	070	263811	198910	0	0	0	0	30172	0	0	10121	-	-	293983	209031	4	10
Тварини та багаторічні насадження	080	19799	19799	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	19799	19799	10	25
Інші основні засоби	090	361401	228010	0	0	0	0	0	0	0	26573	-	-	361401	254583	2	10
Музейні фонди	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	0	0	-	-
Бібліотечні фонди	110	14586	7289	0	0	0	0	5800	0	0	2900	-	-	20386	10189	-	-
Малоцінні необоротні матеріальні активи	120	899504	449561	0	0	5366	5366	299672	0	0	152520	-	-	1193810	596715	-	-
Білизна, постільні речі, одяг та взуття	130	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	0	0	-	-
Інвентарна тара	140	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	0	0	-	-
Необоротні матеріальні активи спеціального призначення	150	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	0	0	-	-
Природні ресурси	160	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	0	0	-	-
Інші необоротні матеріальні активи	170	149805	74903	0	0	0	0	119281	0	0	59640	-	-	269086	134543	-	-
Разом	180	15846471	5030875	0	0	82486	82486	579935	0	0	422959	-	-	16343920	5371348	-	-

Територіальне розташування окремих закладів початкової мистецької освіти Деснянського району м. Києва

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра публічного управління та адміністрування

РЕФЕРАТ
ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
на тему:
ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО
САМОВРЯДУВАННЯ У СФЕРІ ПОЧАТКОВОЇ МИСТЕЦЬКОЇ
ОСВІТИ

Студентки 2 курсу, 5мз групи,
спеціальності 281 «Публічне
управління та адміністрування»
спеціалізації «Публічне
управління та адміністрування»

Блаженко
Ганна
Олександрівна

(підпис студента)

Науковий керівник
науковий ступінь,
вчене звання

Лазебна
Ірина
Василівна

(підпис керівника)

Гарант освітньої програми
канд. екон. наук,
доцент

Дьяченко
Ольга
Володимирівна

(підпис гаранта)

Київ 2021

Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та пропозицій, списку використаних джерел з 49 найменувань, 3 додатків. Матеріали роботи містять 6 рисунків та 6 таблиць. Загальний обсяг роботи складає 70 сторінок комп'ютерного тексту, основної частини – 50 сторінок.

Для досягнення зазначеної мети було вирішено такі завдання:

- визначено сутність та цілі організації роботи органів місцевого самоврядування у сфері початкової мистецької освіти;
- охарактеризовано нормативно-правові засади функціонування системи початкової мистецької освіти в Україні
- досліджено стан та основні проблеми організації роботи органів місцевого самоврядування у сфері початкової мистецької освіти окремої територіальної громади
- проаналізовано результативність організації роботи органів місцевого самоврядування у сфері початкової мистецької освіти окремої територіальної громади
- визначено шляхи удосконалення організації роботи органів місцевого самоврядування у сфері початкової мистецької освіти окремої територіальної громади

Об'єктом дослідження є процес організації роботи органів місцевого самоврядування у сфері початкової мистецької освіти.

Предметом дослідження є теоретико-методичні засади та практичні аспекти організації роботи органів місцевого самоврядування у сфері початкової мистецької освіти.

У роботі використано такі методи дослідження: метод діалектичного пізнання, методи аналізу і синтезу, порівняння, формалізації, абстрагування, історичний метод, метод аналогій.

У першому розділі розкрито теоретико-методологічні засади організації роботи органів місцевого самоврядування у сфері початкової мистецької освіти.

У другому розділі досліджено сучасний стан організації роботи органів місцевого самоврядування у сфері початкової мистецької освіти Деснянського району м. Києва.

У третьому розділі запропоновано шляхи удосконалення організації роботи органів місцевого самоврядування у сфері початкової мистецької освіти Деснянського району м. Києва.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.

Одержані результати можуть бути використані як пропозиції щодо реалізації реформи системи початкової мистецької освіти у Деснянському районі м. Києва.

АНОТАЦІЯ

Блаженко Ганна Олександрівна

Організація роботи органів місцевого самоврядування у сфері початкової мистецької освіти

У випускній кваліфікаційній роботі на основі даних Управління культури, туризму та культурної спадщини Деснянської районної у місті Києві державної адміністрації проаналізовано сучасний стан організації роботи цього органу у сфері початкової мистецької освіти. Визначено проблеми організації роботи органів місцевого самоврядування у цій сфері публічного управління, оцінено результативність їх роботи в Деснянському районі м. Києва. За результатами проведеного аналізу визначено шляхи удосконалення організації роботи органів місцевого самоврядування у сфері початкової мистецької освіти.

Ключові слова: початкова мистецька освіта, державне регулювання, реформа початкової мистецької освіти.

SUMMARY

Blazhenko Hanna Oleksandrivna

(англійською)

Organization of work of local governments in the field of primary art education

In the work on the basis of data of the Department of Culture, Tourism and Cultural Heritage of Desnyanska district in Kyiv state administration the current state of organization of work of this body in the field of primary art education is analyzed. The problems of organizing the work of local governments in this area of public administration are identified, the effectiveness of their work in the Desnianskyi district of Kyiv is assessed. Based on the results of the analysis, ways to improve the organization of local government in the field of primary art education have been identified.

Key words: primary art education, state regulation, reform of primary art education

УКРАЇНА

**ДЕСНЯНСЬКА РАЙОННА В МІСТІ КИЄВІ ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
УПРАВЛІННЯ КУЛЬТУРИ**

просп. Володимира Маяковського, 29, м. Київ, 02225, тел.: (044) 546-58-84, факс.: (044) 515-96-01,
e-mail: kulturna_drda@ukr.net, ЄДРПОУ 37501627

від 08.12.21 № 39-469
на № _____ від _____

РЕЦЕНЗІЯ

на випускну кваліфікаційну роботу
Блаженко Ганни Олександрівни,
студентки 2 курсу 5мз групи заочної форми навчання
спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»,
на тему: **«Організація роботи органів місцевого самоврядування у сфері
початкової мистецької освіти»**
(за матеріалами Управління культури Деснянської районної в місті Києві
державної адміністрації)

Випускна кваліфікаційна робота виконана на тему, яка є актуальною для сфери публічного управління у сучасних умовах розвитку економіки, адже сфера початкової мистецької освіти в Україні перебуває на етапі реформування. Виконана робота за змістом відповідає завданню в повному обсязі. Студентка продемонструвала достатній рівень володіння теоретичним матеріалом щодо обґрунтування теоретичних та аналітичних даних організації роботи органів місцевого самоврядування у сфері початкової мистецької освіти та вміння застосовувати цей матеріал у процесі реального дослідження.

Робота розкриває сучасний стан організації роботи органів місцевого самоврядування у сфері початкової мистецької освіти. Досліджено особливості нормативно-правового регулювання діяльності органів місцевого самоврядування у цій сфері публічного управління, визначено проблеми організації роботи Управління культури Деснянської районної в місті Києві державної адміністрації, результативність його роботи та запропоновано шляхи удосконалення організації роботи цього Управління.

Якість оформлення випускної кваліфікаційної роботи можна вважати задовільною. Основні вимоги щодо оформлення матеріалу враховані. Слід відзначити деякі несуттєві порушення стилю викладення

матеріалу, який в окремих місцях роботи є ненауковим. В цілому матеріал роботи викладено послідовно і логічно.

Випускна кваліфікаційна робота рекомендується до захисту.

Рецензент,
начальник Управління культури
Деснянської районної в місті Києві
державної адміністрації,
кандидат педагогічних наук

Ігор ЗАКОМІРНИЙ

Завідувачу кафедри публічного
управління та адміністрування
Новіковій Н.Л.

Заява

Я, Блаженко Ганна Олександрівна, повідомляю, що за результатами здійснення самостійної перевірки з використанням програмно-технічних засобів у наданій випускній кваліфікаційній роботі на тему: «Організація роботи органів місцевого самоврядування у сфері початкової мистецької освіти» не міститься елементів академічного плагіату. У випадках використання прямих запозичень з друкованих та електронних джерел, вказані відповідні посилання.

Робота для перевірки надається у друкованому та електронному варіантах. Електронна версія роботи ідентична з друкованою.

« » _____ 2021 року

 (підпис)

Згода

Я, Блаженко Ганна Олександрівна, цим засвідчую, що є автором випускної кваліфікаційної роботи на тему: "Організація роботи органів місцевого самоврядування у сфері початкової мистецької освіти" несу повну відповідальність за достовірність, точність та повноту поданої у роботі інформації, жодна частина роботи не була скопійована, за винятком випадків, коли робиться належне підтвердження в присвоєнні. Я підтверджую, що у роботі не міститься державної таємниці або інформації для службового користування.

Цим засвідчую, що жодна частина цієї роботи не була опублікована мною раніше.

Я даю дозвіл на те, що моя робота буде направлена в інституційний депозитарій Київського національного торговельно-економічного університету і збережена в базі даних для майбутньої перевірки плагіату.

« » _____ 2021 року

Підпис

(Блаженко Г.О.)

Прізвище, ініціали